

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

JAARVERSLAG

VAN DE HOGE RAAD VOOR VRIJWILLIGERS

2008

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Voorwoord

Beste Lezer,

En voor minstens 16 % onder jullie, beste Vrijwilliger,

2011, het Europees jaar voor het vrijwilligerswerk, komt dichterbij en het Belgisch voorzitterschap in 2010, waarbij diverse activiteiten zullen toegespitst worden op het vrijwilligerswerk, wordt actief voorbereid. In afwachting vindt u hierbij het jaarverslag 2008 van de Hoge Raad voor Vrijwilligers. De HRV is het advies- en reflectieorgaan die de spreekbuis is van 1.600.000 vrijwilligers die zich regelmatig inzetten voor activiteiten die een hechte band in onze samenleving tot stand brengen.

De HRV telt afgevaardigden uit 40 verenigingen. Onder het actieve voorzitterschap van Mevrouw Irmgard Paulus hebben zij meermaals een standpunt ingenomen op basis van hun praktijkervaringen. De HRV wordt voor zijn haar werkzaamheden doeltreffend ondersteund door het secretariaat, samengesteld uit personeelsleden van de FOD Sociale Zekerheid. De HRV heeft ook de vragen en moeilijkheden op het terrein onder de aandacht gebracht en heeft er binnen de beschikbare middelen voor gezorgd dat de wet betreffende het vrijwilligerswerk optimaal zou worden uitgevoerd.

U zal daarover verder meer kunnen lezen en kunnen vaststellen dat talrijke en essentiële projecten op stapel staan.

Suzanne Van Sull,

De Voorzitster

PS: diegenen onder u die dit verslag in elektronische vorm hebben ontvangen, kunnen, op eenvoudig verzoek, een papieren versie bekomen

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Inhoudstafel

Voorwoord

1. Adviezen en aanbevelingen

- 1.1. Memorandum
- 1.2. Advies "vrijwilligerswerk en vreemdelingen"
- 1.3. Advies "onkostenvergoedingen"
- 1.4. Briefwisseling met de Ministers over de verzekeringen en de werking van de HRV

2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers

2.1. Algemene Vergaderingen

2.1.1. Eerste algemene vergadering:

Bespreking van het memorandum voor de regering over het vrijwilligerswerk, en analyse van de problematiek rond "vreemdelingen en vrijwilligerswerk" (in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het Vlaams Minderhedencentrum)

2.1.2. Tweede algemene vergadering:

Opvolging van de brieven, verstuurd naar verschillende ministers en verslag van de werkgroepen "verzekeringen" en "onkostenvergoedingen"

2.1.3. Derde algemene vergadering:

Bespreking van het advies over de "onkostenvergoedingen"

2.1.4. Vierde algemene vergadering:

Uiteenzetting van de Heer Markus Held (Europees Centrum Vrijwilligerswerk) over het onderwerp "2011, Europees Jaar voor het Vrijwilligerswerk?" en het Belgisch Voorzitterschap van de EU in 2010

2.2. Werkgroepen

2.2.1. Werkgroep "onkostenvergoedingen"

2.2.2. Werkgroep "verzekeringen"

Conclusies

Bijlagen:

- de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (bijgewerkt tot 19/05/2009)
- samenstelling van de Hoge Raad voor Vrijwilliger

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

1. Adviezen en aanbevelingen

1.1. Memorandum

In mei 2008 bezorgde de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV), onder de vorm van memorandum, niet alleen een advies aan de nieuwe Belgische regering maar ook aan de Ministers en Parlementariërs (federaal en regionaal) betrokken bij het vrijwilligerswerk en het statuut van de vrijwilligers.

In het memorandum vraagt de HRV erkenning voor het werk dat hij verricht als onmisbaar adviesorgaan voor elke beleidsmaatregel (ongeacht in welk beleidsdomein) die betrekking heeft of effect ressorteert op het vrijwilligerswerk.

Om zijn opdrachten naar behoren te kunnen uitvoeren, vraagt de HRV nodige middelen, ondermeer om grondige studies te kunnen verrichten over het recht voor vreemdelingen om vrijwilligerswerk te mogen doen, de verzekeringsplicht, de vergoedingen,.....

Ook wijst de HRV op de dringende noodzaak van informatie en evaluatie over de uitvoering van de vrijwilligerswet alsook geregeld overleg tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten. Het spreekt vanzelf dat hierbij de Raad op de hoogte moet worden gehouden over mogelijke nieuwe initiatieven en ontwikkelingen zodat hij hierover ook advies kan verstrekken.

Dit memorandum werd positief onthaald, ondermeer door de voormalige eerste minister Yves Leterme en vice-eerste minister en minister van financiën Didier Reynders.

Hopelijk kunnen nog tijdens deze tweede termijn van de HRV heel wat agendapunten gerealiseerd worden.

Memorandum van de Hoge Raad voor Vrijwilligers Mei 2008

Algemene inleiding

Het vrijwilligerswerk in België doet het goed. Meer dan 1,6 miljoen vrijwilligers, dit cijfer correspondeert met de populaties van de provincies Limburg, Namen en Waals-Brabant tezamen, zetten zich dagelijks in om armoede te bestrijden, nieuwkomers te helpen in hun integratieproces, in educatieactiviteiten, milieubehoud, preventieprojecten, mobiliteit, in sport en culturele activiteiten, om met jongeren of ouderen of personen met een handicap te werken,...

Tienduizenden verenigingen, vzw's, lokale (of andere overheden) en feitelijke verenigingen, zijn en blijven actief dankzij de inzet van al die vrijwilligers. De vrijwilligers voeren praktische taken uit, maar nemen –via bestuurstaken- ook verantwoordelijkheid op. Nieuwe initiatieven ontstaan vaak dankzij pionierswerk van een groep vrijwilligers. Het spreekt voor zich dat heel wat organisaties, verenigingen en initiatieven zonder die belangeloze inzet van al die vrijwilligers zouden ophouden te bestaan, of hun activiteiten op een laag pitje zouden moeten draaien.

Zonder al dat vrijwilligerswerk zou de samenleving absoluut verschromelen: vrijwilligerswerk consolideert het sociaal kapitaal van onze samenleving: het leidt tot sociale cohesie, warmte en samenwerking. Essentieel hierbij is dat het vrijwilligerswerk een ontmoetingsplaats is die leidt tot sociale contacten, tot participatie van mensen ongeacht hun achtergrond op niveau van hun opleiding, gender, sociale positie, etnische en/of religieuze achtergrond.

Ook voor vrijwilligers zelf doet vrijwilligerswerk deugd: het biedt mensen ontplooiingskansen, persoonlijke ontwikkelingskansen en een betere (mentale en fysieke) gezondheid.

Moeten we het belang voor het goed functioneren van de democratie nog onderlijnen? Zelfs het 'economisch' belang van het vrijwilligerswerk is niet min. Statistische gegevens tonen aan dat vrijwilligerswerk ongeveer 5 % bijdraagt tot het BNP.

Hoge Raad voor Vrijwilligers

Naar aanleiding van het IJV 2001 is in de schoot van de Belgische regering heel duidelijk geopteerd voor de creatie en de installatie van een adviesorgaan voor het vrijwilligerswerk. Dit leidde in 2002 tot de oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers die een aantal taken en opdrachten toegewezen kreeg, zoals de openbare overheden te informeren over het belang, de zinvolheid en de behoeften van de vrijwilligers. Dat hieraan een expliciete adviesbevoegdheid is gekoppeld, is duidelijk.

Erkenning voor het werk van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is samengesteld uit vertegenwoordigers van het werkveld en telt evenveel Franstalige als Nederlandstalige leden, en een effectief lid van de Duitstalige gemeenschap.

Tijdens de eerste mandaatperiode van de Hoge Raad voor Vrijwilligers bleek dat de structuur kan werken, **op voorwaarde dat:**

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

- De federale regering en de bevoegde ministers de kracht, het dynamisme en de deskundigheid van het maatschappelijk middenveld en van de vrijwilligers die door de HRV worden vertegenwoordigd en verdedigd, **erkennen**.
- Die erkenning houdt een **formeel engagement** in om
 - De Hoge Raad voor Vrijwilligers te **raadplegen** betreffende elke maatregel, beslissing die een weerslag heeft op het vrijwilligerswerk.
 - Geen ingrepen uit te voeren op de bestaande vrijwilligerswet zonder voorafgaandelijk **advies** van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.
 - Elk advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers ernstig te onderzoeken en hierop **formeel te reageren**. Indien het advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers niet gevolgd wordt, dient dit te worden gemotiveerd.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is een onmisbaar adviesorgaan dat geconsulteerd moet worden voor elke beleidsmaatregel (ongeacht in welk beleidsdomein) die betrekking of effect heeft op het vrijwilligerswerk.

- De Hoge Raad voor Vrijwilligers is daarom ten eerste ontstemd dat er discussie ontstaan is over de middelen van de Nationale Loterij (collectieve verzekering) zonder dat hier enige vraag, evaluatie of advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers over geweest is. De Hoge Raad voor Vrijwilligers is tegen de mogelijke schraping van deze middelen uit het budget van de Nationale Loterij.
- De Hoge Raad voor Vrijwilligers stelt dat eventuele wijzigingen aan de vrijwilligerswet een procedure van advies en overleg dienen te volgen. Ingrepen uitvoeren via programmawetten, is hierbij niet de juiste methode.

De proactieve werking van de Hoge Raad voor Vrijwilligers ondersteunen

De Hoge Raad voor Vrijwilligers die nu aan het begin van haar tweede mandaatperiode staat, wil alle **opdrachten die haar zijn toegewezen**, efficiënt vervullen.

Deze opdrachten zijn toevertrouwd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (BS van 4 oktober 2002), namelijk:

1. het verzamelen, systematiseren en analyseren van informatie met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk;
2. het onderzoeken van de specifieke problemen waarmee vrijwilligers en het vrijwilligerswerk kunnen geconfronteerd worden;
3. op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde Ministers adviezen geven of voorstellen doen met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk.
4. contacten onderhouden met organisaties, instellingen en overheden die, gezien hun doel, werking of bevoegdheden, te maken hebben met vrijwilligers en vrijwilligerswerk

Om deze opdrachten degelijk te vervullen, ontbreekt het de Hoge Raad voor Vrijwilligers op dit ogenblik aan de nodige **middelen**. Het toegewezen werkingsbudget (voor 2008: 14.000 euro) is ontoereikend.

Het feit dat het budget in de vorige mandaatperiode niet werd overschreden heeft vooral te

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

maken met een 'zelfbeperkende en zuinig omgaan' met de schaarse middelen. Omwille van trage procedures is de Hoge Raad voor Vrijwilligers in het jaar 2007 pas aan de werkzaamheden begonnen in september 2007.

We vragen een substantiële verhoging van het budget, opdat alle werkzaamheden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers op een behoorlijke manier kunnen uitgevoerd worden, en we de experten, die in de Hoge Raad voor Vrijwilligers zijn opgenomen, ook effectieve opdrachten kunnen toewijzen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers dringt er bovendien op aan dat ook de parlementsleden die wetsvoorstellen willen indienen die een weerslag hebben op het vrijwilligerswerk, voor advies aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers laten passeren (vb. wetsvoorstel om in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers vrijwilligersverlof voor bestuursleden te voorzien).

Een degelijk budget om de adviesfunctie naar behoren te kunnen vervullen

Zoals eerder aangehaald, is het huidige werkingsbudget vooral aan te wenden voor de plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers. Er zijn echter een aantal werkgroepen geïnstalleerd die de Hoge Raad voor Vrijwilligers toelaten specifieke aspecten van het vrijwilligerswerk of elementen uit de vrijwilligerswet op ruime basis te onderzoeken, onder de loupe te nemen en op basis van gegevensverzameling te komen tot een ontwerpstandpunt dat plenair besproken wordt.

In 2007 werd een werkgroep kostenvergoedingen en een werkgroep verzekeringen gelanceerd. Beide werkgroepen functioneren dankzij de goodwill van verschillende leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers. De Hoge Raad voor Vrijwilligers beschouwt de zogenaamde werkgroep « vergoedingen » als één van zijn prioriteiten gelet op het tweede lid van artikel 10 van de wet van 3 juli 2005. Deze werkgroep beschikt over een coördinator, gemotiveerde leden en wordt bijgestaan door deskundigen uit de sector.

Vanzelfsprekend zijn nog andere werkgroepen (zoals vreemdelingen en vrijwilligerswerk, interpretatie van de wet,...) gepland.

De HRV vraagt een uitbreiding van slagkracht, via een:

- **Uitbreiding van de financiële middelen(18.000 euro voor de reguliere werking, 50.000 euro te besteden voor de werkzaamheden van de werkgroepen en/of studieopdrachten).**
- **Een formele toezegging dat minstens tweejaarlijks een studie-opdracht kan worden uitgevoerd via de bevoegde overheidsdienst, met opvolging door de Hoge Raad voor Vrijwilligers.**
- **Middelen opdat de HRV ook beroep kan doen op de deskundigheid van de aangestelde experten en/of onafhankelijke deskundigen**
- **Uitbreiding van de mogelijkheden van de website**

De Hoge Raad voor Vrijwilligers , een hefboom waarvan gebruik moet worden gemaakt

De HRV wijst op de dringende noodzaak van **informatie** en **evaluatie** over de uitvoering van het wettelijk kader (verduidelijkingen over vreemdelingen en vrijwilligers met een precair statuut, verzekeringsplicht, vergoedingen). De Hoge Raad voor Vrijwilligers is bereid daaraan te werken en omstandige adviezen (studies) over deze onderwerpen te verstrekken en verwacht van de overheid dat ze de resultaten van deze evaluatie ook snel zal evalueren en verspreiden.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers vraagt aan de bevoegde ministers om officiële informatie te verstrekken over de vrijwilligerswet via de provincies en de lokale besturen, na raadpleging en in samenwerking met de organisaties die deel uitmaken van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

We stellen bovendien vast dat, ondanks het feit dat de vrijwilligerswet op federaal niveau is ontwikkeld, deze wet ook heel wat repercussies heeft op de gemeenschappen en de gewesten. Zowel op het vlak van bevoegdheden als op het vlak van het afstemmen van de verschillende regelgevingen die een weerslag hebben op het vrijwilligerswerk, is onderlinge afstemming en communicatie nodig.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers vraagt daarom een geregeld overleg tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten. De Hoge Raad voor Vrijwilligers moet minstens op de hoogte worden gehouden van de initiatieven en ontwikkelingen terzake, waarover hij ook advies kan verstrekken.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

DE EERSTE MINISTER

WETSTRAAT 16
1000 BRUSSEL

FOD Sociale Zekerheid
Hoge Raad voor Vrijwilligers
Mevrouw Irmgard Paulus
Voorzitter
De heer Christian Dekeyser
Secretaris
Eurostation II
Victor Hortaplein 40
1060 Brussel

uw kenmerk

vragen naar / e-mail

bart.ooghe@premier.fed.be

ons kenmerk

2-2203-Werk1/vvc28

telefoonnummer

02/501.02.45

bijlagen

datum

16.06.08

Betreft: activiteitenverslag en memorandum van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV)

Mevrouw de Voorzitter,
Mijnheer de Secretaris,

Ik heb het activiteitenverslag 2003-2006 en het memorandum van de Hoge Raad voor Vrijwilligers goed ontvangen.

Vrijwilligers nemen een uiterst belangrijke plaats in onze samenleving in. Een maatschappij zonder vrijwilligers en zonder vrijwilligersorganisaties zou simpelweg kleurlozer, kouder en eenzamer zijn. De dagelijkse inzet van duizenden vrijwilligers op vlak van welzijn, sport, cultuur, internationale solidariteit, levensbeschouwing, leefmilieu, vorming enzovoort, is één van de meest kostbare en te koesteren krachten in een tijd waarin de economie steeds dominanter wordt.

Terwijl de zelforganiserende kracht van vrijwilligersorganisaties een essentieel kenmerk is van het vrijwilligerswerk, kan de overheid toch een handje toesteken door een passend kader te voorzien. Daarbij kan en mag zij niet alleen handelen, maar moet zij continu een beroep doen op de terreinkennis en ervaring van de vrijwilligersorganisaties.

De afgelopen jaren heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers zijn nut op dat vlak ten overvloede bewezen. De betrokkenheid bij de totstandkoming en de verbeteringen van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers was cruciaal. Deze regering is ervan overtuigd dat de expertise en de betrokkenheid van de vrijwilligersorganisaties onontbeerlijk is om het wettelijk kader van vrijwilligerswerk verder te verbeteren. Eén van de dossiers die wij samen met u willen oplossen, is de problematiek van het vrijwilligerswerk door vreemdelingen.

Ik hoop en vertrouw op een goede samenwerking.

Hoogachtend,

Yves Leterme

.be

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

**Service Public
Fédéral
FINANCES**

Rue de la Loi, 9 - 1000 BRUXELLES

Bruxelles, 22 mai 2008

**Le Vice-Premier Ministre
Le Ministre**

**Monsieur C. Dekeyser
Secrétaire
Conseil Supérieur des Volontaires
Eurostation 2
Place Victor Horta, 40**

1060 BRUXELLES

Votre courrier du :

Vos références :

Nos références :
DR/HVQ/CSV

Annexe(s) :

Monsieur le Secrétaire,

J'ai bien reçu votre courrier du 7.5.2008 ainsi que le mémorandum et le rapport d'activité 2003-2007 qui s'y trouvaient annexés.

Croyez bien qu'ils ont retenu ma meilleure attention.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Secrétaire, l'expression de mes sentiments les meilleurs.

Didier REYNDERS

Des informations complémentaires concernant ce courrier peuvent être obtenues auprès de :
Hugues Vlemincq
Communication
Tél : 02 233 83 67 – Fax : 02 233 83 46
E-mail : hugues.vlemincq@ckfin.minfin.be

.be

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

1.2. Advies "Vrijwilligerswerk en Vreemdelingen"

Begin mei 2008 heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers aan de Minister van Werk en Gelijke Kansen, Mevrouw Joëlle Milquet, een advies verstuurd over het al dan niet aanpassen van de bestaande wetgeving om vreemdelingen vrijwilligerswerk in België te laten verrichten.

Dit advies heeft als doel om het standpunt van de Hoge Raad voor Vrijwilligers te verduidelijken op voorstellen van Minister Piette (in een brief van 17 maart 2008) tot aanpassing van de wet betreffende de rechten van vrijwilligers.

Misschien is het de gelegenheid om bepaalde elementen van dit dossier in herinnering te brengen.

De geformuleerde voorstellen betreffen enerzijds de arbeidswetgeving, aangehaald in artikel 9, § 1 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, en bovendien de bepalingen voorzien bij artikel 9, § 2 van dezelfde wet met betrekking tot de bijkomende voorwaarden die kunnen worden opgelegd aan sommige buitenlandse onderdanen voor de uitoefening van vrijwilligerswerk.

Betreffende artikel 9, § 1 en het arbeidsrecht:

In 2003 werd een wetsvoorstel betreffende de rechten van vrijwilligers ingediend. Dat voorstel omvatte een afdeling met betrekking tot het arbeidsrecht. In hoofdzaak werd er voorgesteld om ervan uit te gaan dat het arbeidsrecht niet van toepassing zou zijn op vrijwilligers, behoudens bij besluit te bepalen uitzonderingen. De sociale partners vroegen om de logica om te draaien. De wet die op 3 juli 2005 werd goedgekeurd, ging er dus van uit dat het arbeidsrecht van toepassing was, behoudens uitzonderingen. De toenmalige Minister van Werk heeft de uitzonderingen niet kunnen voorstellen, hoewel ze verwacht worden en nodig zijn.

Tijdens de wijziging van de wet in juli 2006, stelde de wetgever voor om het arbeidsrecht niet langer te vermelden.

Deze optie werd door de wetgever gekozen omdat gebleken was dat, hoewel het arbeidsrecht reeds op vrijwilligers van toepassing kon zijn, er weinig problemen waren gerezen in verband met het arbeidsrecht.

In de toelichting bij de wijzigingswet van juli 2006 verduidelijkte de wetgever het volgende: "Dat is niet de bedoeling: de vrijwilligerswet heeft niet het oogmerk om alle vrijwilligers op algemene wijze aan de opgesomde arbeidswetten te onderwerpen, op dezelfde manier als voor werknemers het geval is. Om dit duidelijk te maken wensen de indieners de tekst van artikel 9, § 1 op te heffen en terug te keren naar de situatie van vóór de wet van 3 juli 2005, waar zich op dat vlak in de praktijk geen interpretatieproblemen voordeden."

In de Commissie Sociale Zaken was het doorslaggevende argument het volgende: "Het gemeen recht biedt weinig mogelijkheden om misbruiken in te dijken. De arbeidsinspectie is een dienst die veel efficiënter is in dit gespecialiseerde domein. En ze heeft nog nooit problemen gesteld voor gelijk welke vrijwilligersorganisatie." De vertegenwoordigster van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid herhaalde het volgende: "de inspectiediensten beschikken over een belangrijk beoordelingsvermogen. En ze hebben steeds blijk gegeven van gezond verstand in de manier waarop ze de

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

vrijwilligersorganisaties behandelen. Er is geen enkele reden waarom het voorliggende wetsvoorstel dat zou wijzigen.”

De wetgever heeft zich op dat argument gebaseerd om alle verwijzingen naar het arbeidsrecht uit de wet te halen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers was van mening om er in het algemeen van uit te gaan dat het arbeidsrecht niet van toepassing zou zijn op de vrijwilligers, behoudens uitzonderingen (zoals de wetgeving inzake welzijn).

Betreffende artikel 9, § 2:

De afdeling met betrekking tot de buitenlandse onderdanen voorzag in een bijzondere procedure die hen toeliet vrijwilligerswerk te doen zonder te moeten voldoen aan de formaliteiten en de voorwaarden om een arbeidsvergunning te krijgen.

Deze vrijstelling moest worden geregeld bij een besluit dat nooit genomen is.

Het zijn deze niet voltooide bepalingen die nu van toepassing zijn.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft elke gelegenheid te baat genomen om te herhalen dat het belangrijk is om maatregelen te nemen die buitenlandse onderdanen waarop artikel 9, § 2 van toepassing is, de mogelijkheid moeten geven om vrijwilligerswerk te doen.

Minister Piette vroeg aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers om te reageren op drie voorstellen.

Advies « Vrijwilligerswerk en Vreemdelingen »

(Advies gegeven op 6 mei 2008 aan Minister van Werk en Gelijke Kansen, Mevrouw Joëlle Milquet)

Dit advies, op vraag van Minister Piette, destijds Minister van Werk, heeft als doel het standpunt van de Hoge Raad voor Vrijwilligers weer te geven op de voorstellen – die als één geheel worden voorgelegd – zoals uiteengezet door de Minister in een brief van 17 maart 2008. Deze voorstellen hebben de aanpassing van de wet betreffende de rechten van vrijwilligers tot doel.

Men wil hierbij, op vraag van de doelgroep en talrijke organisaties, het recht van de hier verblijvende vreemdelingen erkennen om zich te engageren voor vrijwilligerswerk.

De Hoge Raad vindt het niet opportuun om voorstellen 1 en 2 van Minister Piette uit te voeren, namelijk:

Voorstel 1:

Art. 9 van de wet wordt volledig vervangen als volgt:

"De bepalingen die van toepassing zijn op werknemers en gelijkgestelde personen zijn uitsluitend van toepassing op de vrijwilligers die onder het gezag werken van een andere persoon bij de uitvoering van hun vrijwilligerswerk."

Voorstel 2:

In de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt een nieuw artikel ingevoegd.

Art. X :

" Worden onverminderd artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek gestraft met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met een boete van 150 tot 750 euro of met slechts één van deze straffen:

1. alle personen die als organisator van vrijwilligerswerk handelingen hebben gesteld die een verkeerde indruk kunnen wekken hetzij bij de vrijwilliger, hetzij bij de persoon of de organisatie die gebruik maakt van zijn diensten, hetzij bij de overheden die belast zijn met de toepassing van deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan;
2. alle personen die gebruik maken van de diensten van een vrijwilliger en die handelingen hebben gesteld die een verkeerde indruk kunnen wekken hetzij bij de vrijwilliger, hetzij bij de organisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt, hetzij bij de overheden die belast zijn met de toepassing van deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan."

EN

Art. 22, 3° vervangen als volgt:

Zonder afbreuk te doen aan de plichten van de officieren van de gerechtelijke politie, houden de ambtenaren aangeduid door de Koning en door de bevoegde eenheden toezicht op de toepassing van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Deze ambtenaren voeren dit toezicht uit overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

De ambtenaren moeten vanzelfsprekend worden aangeduid

De redenen die geleid hebben tot de wijzigingen van de wet in juli 2006 blijven actueel. De wettelijke bepalingen moeten op dit ogenblik niet versterkt worden met de voorgestelde maatregelen. Te meer omdat zo opnieuw het globale debat zou worden geopend over de toepassing van het arbeidsrecht, waarbij de Hoge Raad voor Vrijwilligers steeds heeft gepleit voor een vermoeden van niet-toepassing behoudens uitzonderingen.

Het lijkt voor de Hoge Raad van Vrijwilligers daarentegen wel belangrijk om enkel voorstel 3 van Minister Piette uit te voeren en dit zo vlug mogelijk. Daardoor zouden buitenlandse werknemers gemakkelijker vrijwilligerswerk kunnen doen:

Voorstel 3:

Toevoeging van een art. 2, 34°, in het KB van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers:

Art. 2: "Zijn vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart:

...

34° de buitenlandse onderdanen, voor het vrijwilligerswerk dat ze uitvoeren in België, zoals bepaald in artikel 3 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, gewijzigd bij de wet van 19 juli 2006, voor zover ze het uitvoeren zoals Belgische onderdanen.

...

In het voorlaatste lid van artikel 2 wordt "en 34°," ingevoegd na "22°, a)," en voor "gelden".

Het gaat hierbij om zo vlug mogelijk het recht te erkennen voor buitenlandse onderdanen om vrijwilligerswerk te kunnen doen en zo tegemoet te komen aan een belangrijke vraag van de betrokken vrijwilligers en talrijke verenigingen. De Raad heeft in de loop van de vorige legislatuur verschillende werkzaamheden ondernomen om de toegang van buitenlandse onderdanen tot het vrijwilligerswerk te vergemakkelijken.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

SPF SECURITE SOCIALE

Bruxelles, le 17 mars 2008

tél.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

personne de contact: C. Dekeyser

Conseil supérieur des volontaires

Monsieur Josly Piette
Ministre de l'Emploi et du Travail

Concerne : Modification de la loi sur le Volontariat

Monsieur le Ministre,

Nous avons appris que certains articles de la loi-programme allaient préciser des éléments concernant la Loi sur le Volontariat.

Cette loi est le fruit de multiples concertations menées sous les législatures précédentes.

Il nous paraît judicieux de continuer à pratiquer cette concertation avec le secteur concerné, représenté par le Conseil Supérieur des Volontaires qui a été initié, entre autres, à cette fin.

Nous souhaiterions donc prendre connaissance des projets de loi en la matière et qu'il nous soit accordé un délai suffisant pour pouvoir en assurer l'examen et la présentation lors d'une assemblée plénière. Une démarche trop hâtive, dans ce genre de matière sensible qui a des implications tant en droit du travail qu'en droit fiscal ou de la sécurité sociale, pourrait avoir des conséquences non prévues.

Nous vous remercions de l'attention que vous accorderez à la présente.

Veuillez croire, Monsieur le Ministre, à l'assurance de notre considération.

Eva HAMBACH
Vice Présidente

Irmgard PAULUS
Présidente

Suzanne VAN SULL
Vice-Présidente

De Minister van Werk

Kunstlaan 7
1210 BRUSSEL
tel. 02 220 20 11 - fax 02 220 20 67
e-mail kabinet@werk.belgie.be

**Hoge Raad voor de Vrijwilligers
t.a.v. de heer De Keyser, secretaris
FOD Sociale Zekerheid**

Victor Hortaplaats 40 bus 20

1060 Brussel

Uw bericht van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
LS/2008/2434
Luk Somers

Brussel,
17 maart 2008

Betreft: Voorstel tot wijziging van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

Mijnheer de secretaris

Binnen het vrijwilligerswerk bestaat er al enige tijd ongerustheid over de vraag of buitenlandse personen vrijwilligerswerk mogen doen zonder dat zij of de organisatie waarvoor zij dit vrijwilligerswerk doen daarvoor een arbeidskaart of -vergunning zouden moeten aanvragen.

Anderzijds bestaat er toch een verkeerd idee over het al dan niet mogen uitvoeren van vrijwilligerswerk. Verder stellen de inspecties ook meer en meer "schijnvrijwilligers" vast. Het statuut van vrijwilliger wordt daarbij misbruikt om niet te moeten voldoen aan de arbeidsrechtelijke verplichtingen wat in uitzonderlijke gevallen zelfs leidt tot uitbuiting en prostitutie.

In afspraak met een aantal van die vrijwilligersorganisaties werd een voorstel uitgewerkt dat moet toelaten dat buitenlandse personen hier ook vrijwilligerswerk kunnen uitvoeren zoals de Belgen.

Dit voorstel bestaat uit drie luiken:

- enerzijds worden de buitenlandse onderdanen vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart voor dit vrijwilligerswerk;
- anderzijds wordt in de wet betreffende de rechten van de vrijwilligers een principeverklaring ingeschreven om misverstanden te voorkomen. Er wordt ook een strafbepaling ingevoerd waardoor het mogelijk wordt om zware misbruiken tegenover de vrijwilliger, de gebruiker, de autoriteiten en de organisatie, te bestraffen.

www.werk.belgie.be

.be

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

U vindt als bijlage in het kort de drie voorstellen.

Mag ik de Hoge Raad voor de vrijwilligers om een advies vragen aangaande deze voorstellen? Een mondelinge toelichting kan altijd gegeven worden door de hieronder vermelde ambtenaar.

De administraties van de federale overheidsdienst Werk zijn nu bezig met het uitwerken van een concreet tekstvoorstel van voorontwerp van wet, waarbij het de bedoeling is dat in de memorie van toelichting wordt ingegaan op dit begrip "werkgeversgezag".

Voor meer informatie en inlichtingen over deze voorstellen kan u terecht bij mijn opvolger als minister van Werk of bij de administratie van de FOD Werk (Luk Somers - 0496/57 01 71).

Met bijzondere hoogachting

Josly PIETTE
Minister van Werk

Bijlage: tekstvoorstel wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers.

Ty Lape

Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers.

3 te cumuleren voorstellen:

Voorstel 1:

Art. 9 van de wet wordt volledig vervangen door:

"De bepalingen die van toepassing zijn op werknemers en daarmee gelijkgestelde personen, zijn enkel van toepassing op de vrijwilligers die onder gezag werken van een ander persoon bij de uitoefening van hun vrijwilligerswerk."

Voorstel 2:

Er wordt in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en nieuw artikel ingevoegd.

Art. X:

"Onverminderd de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek worden gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 150 tot 750 euro of met één van die straffen alleen:

1°) al wie als organisator van vrijwilligerswerk is opgetreden en daarbij daden heeft gesteld welke hetzij de vrijwilliger, hetzij de persoon of organisatie die beroep doet op zijn diensten, hetzij de autoriteiten die zijn belast met de toepassing der bepalingen van deze wet of van de uitvoeringsbesluiten ervan, op een dwaalspoor kunnen brengen.

2°) al wie beroep doet op de diensten van een vrijwilliger en daarbij daden heeft gesteld welke hetzij de vrijwilliger, hetzij de organisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt, hetzij de autoriteiten die belast zijn met de toepassing der bepalingen van deze wet of van de uitvoeringsbesluiten ervan, op een dwaalspoor kunnen brengen"

EN

Art. 22, 3° vervangen door:

"Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie houden de door de Koning en door de bevoegde eenheden aangewezen ambtenaren toezicht op de uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Deze ambtenaren oefenen dit toezicht uit overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

Daarbij moeten uiteraard ook de ambtenaren aangeduid worden.

Voorstel 3:

Toevoegen van een art. 2, 34° bij het K.B. van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers:

Art. 2: "Zijn vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart:

....

34°: de buitenlandse onderdanen voor het vrijwilligerswerk dat zij verrichten in België zoals gedefinieerd in artikel 3 van de Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, gewijzigd door de wet van 19 juli 2006, voor zover ze dit verrichten zoals de Belgische onderdanen.

....

In het voorlaatste lid van art. 2 wordt "en 34°" ingevoegd na '22°,a)' en voor ',gelden'".

tél.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

personne de contact: C. Dekeyser

Conseil supérieur des volontaires

À Madame Joëlle **MILQUET**
 Ministre de l'Emploi et de l'Égalité des
 chances
 Avenue des Arts 7
1210 Bruxelles

votre lettre du
 vos références

nos références

annexe(s)

Madame la Ministre,

Dans un courrier daté du 17 mars dernier, Monsieur le Ministre Piette formulait plusieurs propositions d'adaptation de la loi relative aux droits des volontaires pour les sections qui concernent l'emploi. Les modifications devaient être introduites dans une loi-programme.

Peut-être est-il opportun de rappeler certains éléments de ce dossier.

Les propositions formulées concernent d'une part la législation du travail, évoquée dans l'article 9, § 1er de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, et par ailleurs les dispositions prévues à l'article 9, § 2 de la même loi, article relatif aux conditions supplémentaires pouvant être imposées à certains ressortissants étrangers pour l'exercice du volontariat.

Concernant l'article 9, § 1er et le droit du travail :

En 2003, une proposition de loi a été déposée sur les droits des volontaires. Celle-ci comportait une section relative au droit du travail. En substance, il était proposé de considérer que le droit du travail ne s'appliquait pas aux volontaires sauf exception à déterminer par arrêtés. Les partenaires sociaux ont demandé d'inverser la logique. La loi adoptée le 3 juillet 2005 considérait donc que le droit du travail s'appliquait sauf exception.

Le Ministre de l'emploi de l'époque n'a pu proposer les exceptions pourtant attendues et nécessaires (comment envisager par exemple les récupérations des heures supplémentaires ou du travail les jours fériés pour des volontaires ?).

Lors d'une modification de la loi intervenue en juillet 2006, il a été proposé par le législateur de ne plus évoquer le droit du travail.

Cette option avait été choisie par le législateur car il lui était apparu que, bien que le droit du travail puisse trouver à s'appliquer déjà aux volontaires, peu de problèmes liés au droit du travail étaient apparus.

Dans la présentation de la loi modificative de juillet 2006, le législateur précisait que : « Tel n'est pas l'objectif visé: la loi relative aux volontaires n'a pas pour but de soumettre de

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

manière générale tous les volontaires aux lois relatives au travail précitées, comme c'est le cas pour les travailleurs salariés. Pour clarifier cet aspect, nous supprimons le texte de l'article 9, § 1er, et revenons à la situation antérieure à l'entrée en vigueur de la loi du 3 juillet 2005, et qui ne posait aucun problème d'interprétation en la matière. »

En Commission des Affaires Sociales, l'argument déterminant avait été que « Le droit commun ne permet que difficilement de réprimer les abus. L'Inspection du travail est un service bien plus efficace dans ce domaine spécialisé. Et elle n'a encore jamais posé de problèmes à des organisations bénévoles quelconques. » La représentante du ministre des Affaires sociales et de la Santé publique avait rappelé que « les services d'inspection disposent d'un pouvoir d'appréciation important. Et ils ont toujours fait preuve de bon sens dans la manière de traiter les organisations de volontaires. Il n'y a aucune raison que la proposition de loi à l'examen change cela. »

Le législateur s'est basé sur cet argument pour retirer de la loi toute référence au droit du travail.

Le Conseil Supérieur des Volontaires était quant à lui d'avis de considérer de façon générale que le droit du travail ne s'appliquait pas aux volontaires sauf exceptions (comme la législation relative au bien-être).

Concernant l'article 9, § 2 :

La section relative aux ressortissants étrangers prévoyait une procédure particulière permettant à ceux-ci de ne pas devoir remplir les démarches et conditions pour l'obtention d'un permis de travail pour la réalisation d'activités comme volontaires.

Cette exemption devait être réglée par un arrêté qui n'a jamais été pris.

Ce sont ces dispositions qui sont d'application aujourd'hui.

Le Conseil Supérieur des Volontaires à chaque fois qu'il en a eu l'occasion a rappelé l'importance de prendre les dispositions devant permettre aux ressortissants étrangers concernés par l'article 9, § 2 de pouvoir accéder au volontariat.

Le Ministre Piette demandait au Conseil Supérieur des volontaires de réagir à trois propositions devant être cumulées.

Nous reprenons ces propositions ci-dessous ainsi que l'avis du Conseil Supérieur des Volontaires.

Proposition 1:

L'art. 9 de la loi est complètement remplacé comme suit:

"Les dispositions applicables aux travailleurs salariés et personnes assimilées sont uniquement applicables aux volontaires qui travaillent sous l'autorité d'une autre personne lors de l'accomplissement de leur volontariat."

Proposition 2:

Un nouvel article est inséré dans la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires.

Art. X :

"Sans préjudice des articles 269 à 274 du Code pénal, sont punis d'une peine d'emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 150 à 750 euros ou d'une de ces peines seulement:

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

1°) toute personne qui, en tant qu'organisateur de volontariat, a commis des actes qui peuvent induire en erreur soit le volontaire, soit la personne ou l'organisation qui a recours à ses services, soit les autorités chargées de l'application des dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution;

2°) toute personne qui a recours aux services d'un volontaire et qui a commis des actes qui peuvent induire en erreur soit le volontaire, soit l'organisation qui met des volontaires à disposition, soit les autorités chargées de l'application des dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution."

ET

Remplacer l'art. 22, 3° comme suit:

"Sans préjudice des devoirs incombant aux officiers de la police judiciaire, les fonctionnaires désignés par le Roi et par les unités compétentes surveillent l'application de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

Ces fonctionnaires effectuent cette surveillance conformément aux dispositions de la loi du 16 novembre 1972 concernant l'inspection du travail.

Les fonctionnaires doivent évidemment être désignés.

Proposition 3:

Ajout d'un art. 2, 34°, à l'AR du 9 juin 1999 portant exécution de la loi du 30 avril 1999 relative à l'occupation des travailleurs étrangers:

Art. 2: "Sont dispensés de l'obligation d'obtenir un permis de travail:

...

34° les ressortissants étrangers, pour le volontariat qu'ils effectuent en Belgique, tel que défini à l'article 3 de la loi du 3 juillet 2005 relatif aux droits des volontaires, modifié par la loi du 19 juillet 2006, pour autant qu'ils l'effectuent comme les ressortissants belges.

...

Dans l'avant-dernier alinéa de l'article 2, "et 34°" est inséré après "22°, a)" et avant "les dispenses".

Avis du Conseil Supérieur des Volontaires

Le Conseil Supérieur estime qu'il n'est pas opportun de mettre en œuvre les propositions 1 et 2. Les raisons ayant conduit aux modifications de la loi en juillet 2006 restent d'actualité. Il n'y a pas lieu de renforcer à ce jour le dispositif légal en y introduisant les mesures proposées. D'autant que cela ouvrirait à nouveau le débat global sur l'application de la législation relative au droit du travail par rapport à laquelle le Conseil Supérieur des Volontaires a toujours plaidé pour une présomption de non application sauf exceptions.

Il semble par contre important au Conseil Supérieur de mettre en œuvre la proposition 3 visant à faciliter l'engagement des travailleurs étrangers dans des actions volontaires. Il s'agit ici de pouvoir rapidement reconnaître aux ressortissants étrangers le droit de s'engager dans du volontariat et répondre ainsi à une demande forte des volontaires concernés et de bon nombre d'associations. Le Conseil a mené au cours de la législature précédente plusieurs travaux visant à faciliter l'accès des ressortissants étrangers au volontariat.

Nous restons bien entendu à votre entière disposition pour toute question relative à la présente.

Nous serions par ailleurs désireux de pouvoir vous rencontrer afin de vous présenter différents enjeux que nous identifions en matière de volontariat et évoquer les collaborations que nous

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

pourrions nouer afin de mener à bien différents chantiers relatifs aux matières qui y sont liées et dont vous avez la responsabilité.

Dans l'attente de vous lire, veuillez croire, Madame la Ministre, à l'assurance de notre haute considération.

Pour le Conseil Supérieur des Volontaires,

Le Secrétaire,

C. Dekeyser

1.3. Advies "Terugbetaling van onkostenvergoedingen voor vrijwilligerswerk"

Overeenkomstig artikel 10, tweede lid, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers dient de hoogte van de door de vrijwilliger ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen te worden aan een evaluatie. Deze evaluatie werd uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en vereist vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Om deze reden verzocht de Minister van Sociale Zaken de Hoge Raad voor Vrijwilligers advies uit te brengen met betrekking tot de hoogte van de in artikel 10, eerste lid, van de vrijwilligerswet vermelde bedragen.

In de werkgroep "onkostenvergoedingen" werd na een boeiende discussie, een ontwerp van advies voorgesteld aan de algemene vergadering. De hieronder afgedrukte tekst werd dan op 2 juli 2008 door de leden van de HRV goedgekeurd op de algemene vergadering.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

FOD SOCIALE ZEKERHEID
Directie-generaal Sociaal Beleid
Regelgeving

tel.: +32 (0)2 528 64 04
fax: +32 (0)2 528 69 70
vragen naar: Karin Dens
e-mail: Karin.Dens@minsoc.fed.be

Aan Mevrouw Irmgard Paulus
Voorzitter van de Hoge Raad voor
Vrijwilligers

uw brief van
uw kenmerk

ons kenmerk REG/KDN/31.03.55bis/ *482.104*
datum *25.03.08*

bijlage(n)

Eurostation II
Victor Hortaplein 40, bus 20
1060 BRUSSEL

Bureau 5C 319

Betreft:

- Artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van
vrijwilligers – evaluatie ontvangen vergoedingen.

- Vraag advies Hoge Raad voor Vrijwilligers.

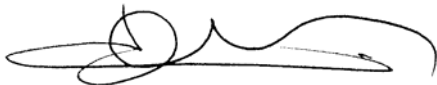
Geachte Mevrouw de Voorzitter,

Overeenkomstig artikel 10, tweede lid, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers en artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers dient de hoogte van de door de vrijwilliger ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen te worden aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en vereist vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Om deze reden zou ik de Hoge Raad voor Vrijwilligers willen verzoeken een advies uit te brengen m.b.t. de hoogte van de in artikel 10, eerste lid, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, vermelde bedragen.

Gelieve dit advies aan mij over te maken en tevens een kopie van dit advies te bezorgen aan de FOD Sociale Zekerheid, DG Sociaal Beleid, Dienst Regelgeving.

Hoogachtend,

Laurette Onkelinx
Minister van Sociale Zaken

Eurostation II
Victor Hortaplein 40, bus 20
B - 1060 BRUSSEL
Contactpunt: +32 (0)2 528 63 00
E-mail : dg-soc@minsoc.fed.be
<http://socialsecurity.fgov.be>

ADVIES

TERUGBETALING VAN ONKOSTEN EN VERGOEDINGEN VOOR VRIJWILLIGERSWERK

Advies gegeven op 2 juli 2008 aan Minister van Sociale Zaken, Mevrouw Laurette Onkelinx

1. Inleiding

Op 2 oktober 2002 is de Hoge Raad voor de Vrijwilligers opgericht om o.a. adviezen aan de regering te geven inzake vrijwilligerswerk. Een wet betreffende de rechten van de vrijwilliger werd op 3 juli 2005 gestemd.

Artikel 10 van de vrijwilligerswet bepaalt: “Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, bepaalt met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen.”.

Gezien deze einddatum in zicht komt, heeft de bevoegde Minister een schrijven gericht aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers om hierover een advies te verstrekken.

Daarom heeft de Hoge Raad voor de Vrijwilligers beslist een commissie (of werkgroep) op te richten om zich over de evaluatie van artikels 10 t/m 12 van de vrijwilligerswet die handelen over de kostenvergoedingen, op te richten. De werkgroep vergadert om een dossier samen te stellen om zowel een evaluatie door te voeren m.b.t. het huidige kostenvergoedingssysteem (zoals opgenomen in de wet) en te onderzoeken of het opportuun is artikel 12 (dat afwijkingen op het algemeen systeem mogelijk maakt) te ‘activeren’. De suggesties van de werkgroep werden voorgelegd aan de plenaire zitting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, die het onderstaande advies goedkeurt.

De commissie ‘kostenvergoedingen’ was samengesteld uit (in meerderheid) leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, aangevuld met een aantal vertegenwoordigers van vrijwilligersorganisaties die formeel geen mandaat bekleden in de Hoge Raad voor Vrijwilligers. De werkgroep vergaderde drie maal op 24 januari, 21 februari en 25 april 2008.

In een eerste fase werden knelpunten en vragen die organisaties hebben m.b.t. het vergoedingssysteem verzameld en in de vergadering geanalyseerd. Uit deze analyse bleek al duidelijk dat het vergoedingssysteem voor heel wat organisaties vrij ingewikkeld is: er ontstaan interpretatiemoeilijkheden, onjuiste toepassingen van het systeem,...

Een groot probleem werd gevormd door het feit dat bepaalde kosten gecatalogeerd kunnen worden als ‘kosten eigen aan de organisatie’ (bijvoorbeeld een vrijwilliger maakt kopies van het verenigingsblad en kan hiervoor de rekening binnenbrengen). Andere kosten worden echter niet beschouwd als ‘kosten eigen aan de organisatie’ (een vrijwilliger brengt materiaal naar een kampplaats en kan de gereden kilometers niet inbrengen omdat hij/zij al een forfaitaire vergoeding ontvangt van deze of een andere organisatie waarvoor hij/zij actief is).

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

De vragen en knelpunten werden door de leiders van de werkgroep verder geclusterd en in een nota aan de 'administratie van Financiën' gegoten. De nota werd besproken tijdens een vergadering (13 maart 2008) tussen enkele ambtenaren van de administratie en een beperkte vertegenwoordiging van de werkgroep kostenvergoedingen. Het resultaat van deze bespreking werd door iedereen als positief beoordeeld, maar gaf aan dat een aantal bestaande knelpunten niet 'administratief' dan wel beleidsmatig dienen opgelost te worden.

Tijdens de laatste vergadering van de werkgroep op 25 april 2008 stelde de Commissie een beperkt advies op. Dit advies werd aangevuld na de discussie van de plenaire vergadering en het Bureau van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

2. Advies Hoge Raad voor Vrijwilligers

Het belang van het vrijwilligerswerk dient niet onderstreept te worden. Het memorandum van de Hoge Raad voor Vrijwilligers situeert de meerwaarde van het vrijwilligerswerk voor de samenleving.

2.1. Vrijwilligerswerk is per definitie onbezoldigd

De Hoge Raad voor Vrijwilligers staat fundamenteel achter het principe (zoals dat vervat zit in artikel 3 van de vrijwilligerswet) dat vrijwilligerswerk in essentie een onbezoldigd karakter heeft. Vrijwilligers worden niet betaald voor hun inzet.

Dit principe is **niet contradictorisch** met het gegeven dat ook vrijwilligers kosten maken: ze investeren tijd en middelen (transport heen en weer naar de activiteit, vervoer in functie van de activiteit, telefoons, aankoop van materiaal,...) in het vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk is daarom **nooit kostenvrij**. Zowel de vrijwilligers als de organisatie investeren financiële middelen bij het verrichten van vrijwilligerswerk.

Het gegeven, dat vrijwilligers een vergoeding kunnen ontvangen voor door hen gemaakte kosten, is daarom een ingeburgerde praktijk, en wordt trouwens geaccepteerd door de vrijwilligerswet zelf (artikel 10). We stellen zelfs een *tendens* vast dat vrijwilligers het ook niet meer dan normaal vinden dat de gemaakte kosten worden vergoed.

Art. 10. Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro per dag, [...] en 991,57 euro per jaar. De in de vorige zin bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en variëren zoals bepaald bij de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijsen worden gekoppeld.

2.2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit niet voor het wettelijk verankeren van een 'recht op kostenvergoeding'.

Wel heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers het huidige systeem inzake kostenvergoedingsregeling onder de loupe genomen en volgende zaken vastgesteld:

2.3. Het statuut van de fiscale omzendbrief en de verhouding ten aanzien van de vrijwilligerswet blijft onduidelijk

Het **systeem** dat in de omzendbrief van maart 1999 uitgewerkt werd voor de vergoeding van de door vrijwilligers gemaakte kosten, en dat werd overgenomen door de vrijwilligerswet van 3 juli 2005, **beantwoordt in het algemeen** aan de administratieve vragen van de meerderheid van de organisaties, evenals aan de behoeften vanuit de fiscale administratie.

Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers bestaat hier echter het probleem dat de omzendbrief een 'fiscale richtlijn is', terwijl de vrijwilligerswet een sociale wet is. De omzendbrief gaat bovendien verder dan het vrijwilligerswerk alleen en is onvoldoende aangepast aan de huidige actualiteit ervan. De Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit ervoor dat, in overleg en samenspraak met de Hoge Raad voor Vrijwilligers, de fiscale omzendbrief inzake kostenvergoedingen aangepast wordt aan de vrijwilligerswet, in die mate dat:

- Er een 'vrijwilligerseigen' fiscale omzendbrief wordt opgesteld (die afgetoetst wordt met de Hoge Raad voor Vrijwilligers) opdat de richtlijnen rekening houden met de wensen van het werkveld als met de wensen van de fiscale administratie.
- Het statuut van de omzendbrief duidelijk wordt gemaakt: is het de omzendbrief die de praktische afhandeling van de vrijwilligersvergoeding regelt, dus ook ruimer dan louter het bevoegdheidsdomein financiën?

2.4. Beperkte kennis van wat mag en moet op het gebied van kostenvergoedingen

Sterk gestructureerde organisaties hebben weinig problemen met de concrete implementatie van de regeling inzake kostenvergoedingen. Uit de praktijk van ondersteunende structuren blijkt echter dat de vigerende regeling onvoldoende gekend is, en dat er heel wat **interpretatiemoeilijkheden** zijn t.a.v. de verschillende regels. Tijdens de vorige legislatuur beloofde de toenmalige Minister van Sociale Zaken een brede informatie op gang te zetten via de publicatie van een verklarende brochure over de vrijwilligerswet in de drie landstalen. Dit is niet gebeurd. De Vlaamse Gemeenschap heeft wel middelen vrijgemaakt om een informatieproject op Vlaams niveau te lanceren.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is echter van mening dat de informatie, waaraan heel wat organisaties nog steeds behoefte hebben, voor alle organisaties in heel het land verspreid dient te worden. We vragen daarom aan de Minister van Sociale Zaken om hiervoor de nodige middelen vrij te maken. Een degelijke informatie is voor het werkveld noodzakelijk om degelijk en 'veilig' te kunnen functioneren. Gezien de moeilijkheden die zich voordoen op het vlak van kostenvergoedingen (maar ook op het vlak van aansprakelijkheid en verzekeringen) dient hier volle prioriteit aan gegeven te worden.

2.5. Een verhoging van het maximum forfaitair bedrag is niet noodzakelijk.

Per dag mogen de kosten van een vrijwilliger maximum vergoed worden tot 29,05 euro (2008), en per jaar maximum tot 1161,82 euro (2008). Een grote meerderheid van de organisaties is tevreden met deze maxima en zijn dus geen vragende partij om de huidige plafonds op te trekken.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers stelt voor de maximale dag- en jaarbedragen te behouden zoals ze thans zijn, met dien verstande dat de bedragen jaarlijks worden geïndexeerd. Evenwel wordt gepleit om een 'gecontroleerde' combinatie tussen forfaitaire en reële vervoerskosten mogelijk te maken (zie verder). Organisaties voor wie de huidige maxima niet volstaan, kunnen desgevallend een afwijking aanvragen via artikel 12 van de vrijwilligerswet (zie verder).

2.6. Onduidelijkheid omtrent het systeem 'kosten eigen aan de organisatie'.

De wetgever verbiedt de combinatie van forfaitaire en reële vergoedingen in hoofde van een vrijwilliger. De reden van het verbod lijkt op het eerste zicht logisch. Toch denken we dat de achterliggende logica enigszins voorbijgestreefd is. De realiteit leert ons immers dat heel wat

vrijwilligers actief zijn in meerdere vrijwilligersorganisaties. Indien ze in de ene organisatie een forfaitaire vergoeding ontvangen, kunnen ze in de andere organisatie(s) enkel een terugbetaling ontvangen van de reële kosten, zolang de combinatie het maximumplafond niet overschrijdt (vb. de vrijwilliger ontvangt 22 euro van organisatie X op maandag 15 juli). Voor organisatie Y rijdt hij diezelfde dag 30 kilometer, wat vergoed kan worden aan 0,3093 euro/kilometer. De vrijwilliger overschrijdt het forfaitair dagmaximum met 2,23 euro want hij/zij ontvangt 30,82 euro). Door die overschrijding dreigt de vrijwilliger zijn vrijwilligersstatus te verliezen.

Dit systeem leidt tot verwarring en legt de volledige verantwoordelijkheid op de schouders van de vrijwilligers.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is de mening toegedaan dat een beperkte combinatie tussen een forfaitaire kostenvergoeding en een terugbetaling van reële kosten voor de vrijwilliger mogelijk moet zijn (in aantal kilometers per jaar beperkt, op basis van het jaarlijks geïndexeerd bedrag van 0,3093 euro/kilometer). Dit kan gerealiseerd worden door naar analogie van de vigerende regeling voor werknemers, de vervoerskosten in opdracht van de organisatie te beschouwen als een ‘kost eigen aan de organisatie’, wat volgens ons een correcte én vrijwilligersvriendelijke interpretatie is. Deze aanpassing kan aldus niet leiden tot een verlaging van de in de vrijwilligerswet bepaalde plafondbedragen. Het gaat in feite om een ‘derde’ systeem, naast het gekende forfaitaire en reële kostenvergoedingssysteem.

2.7. Artikel 11 van de vrijwilligerswet

Art. 11. Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft geen opmerkingen bij dit artikel.

2.8. Artikel 12 van de vrijwilligerswet

Tijdens de ontwikkeling van de vrijwilligerswet was reeds duidelijk dat de regelgeving te ‘algemeen en/of te uniform’ was om aangepast te zijn aan alle vrijwilligersorganisaties. Er rezen al vragen zowel tijdens de voorbereiding als tijdens de effectieve ontwikkeling van de wetteksten naar uitzonderingen voor bepaalde groepen/sectoren en/of organisaties die met vrijwilligers werken, opdat ze ofwel een apart statuut konden krijgen ofwel toch onder de vrijwilligerswet vallen met de mogelijkheid van een aantal –op de algemene wet- afwijkende bepalingen.

Een vrijwilligerswet die in zich te veel uitzonderingen herbergt, is vanzelfsprekend niet goed. Maar het zou onjuist zijn om de legitieme vraag van een aantal organisaties te negeren, omdat Hiermee zowel het initiatief van vrijwilligersorganisaties wordt afgeremd als de bescherming van de vrijwilliger in het gedrang komt.

De wetgever voorzag trouwens zelf in haar artikel 12 in mogelijke uitzonderingen op de algemene regel.

Art. 12. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.

Het Koninklijk Besluit dient zo snel mogelijk opgesteld te worden, in overleg met de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is van mening dat artikel 12 van de vrijwilligerswet invulling kan krijgen, en oordeelt dat het toestaan van ‘gecontroleerde’ uitzonderingen beter is dan verschillende

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

statuten uit te werken, die enkel tot verwarring en versnippering zullen leiden. Hiervoor dient wel een duidelijke en transparante procedure uitgewerkt te worden, waarbij de aanvragende organisatie een dossier opstelt waaruit de vraag, de noodzaak tot 'uitzondering' wordt aangereikt met de nodige argumenten.

Dit dossier zal naar de bevoegde Minister worden verzonden, die voor elk individueel dossier een advies vraagt aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers. Een uitzondering krachtens artikel 12 van de vrijwilligerswet, kan niet verleend worden zonder dit voorafgaand advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

1.4. Briefwisseling met de ministers over de verzekeringen en de werking van HRV

De HRV verstuurde ook een paar brieven naar de beleidsmakers om hen ondermeer te wijzen op een aantal knelpunten bij de toepassing van de vrijwilligerswet (zoals de verzekeringspolissen) en de vraag naar meer middelen voor de werking van de Raad.

tél.: 02/528.64.68

fax: 02/528.69.77

personne de contact: C. Dekeyser

Conseil supérieur des volontaires

Madame Laurette Onkelinx,

Ministre des Affaires Sociales

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Concerne : Assurances Volontaires

Madame la Ministre,

Nous vous remercions pour la réponse apportée à Madame Nyssens concernant le budget de fonctionnement du Conseil Supérieur des volontaires. La garantie de pouvoir compter sur 14.000 euros est plus que bienvenue pour ne pas devoir supprimer des réunions par manque de moyens!

Par ailleurs nous avons appris que le budget 2008 du Ministère des Finances ne reprend plus le montant de 1.000.000 d'euros que la Loterie nationale allait verser pour l'assurance des volontaires.

**Service Public Fédéral
Sécurité Sociale****.be**Eurostation 2
place Victor Horta 40
1060 Bruxelles <http://socialsecurity.fgov.be>.

Nous écrivons en ce sens à Monsieur le Ministre Reynders et nous permettons d'attirer également votre attention sur ce point du budget qui est en discussion.

Veillez croire, Madame la Ministre, à l'assurance de notre haute considération.

Pour le Conseil supérieur,

Eva HAMBACH,
Vice Présidente

Irmgard PAULUS,
SULL,
Présidente

Suzanne VAN
Vice-Présidente

**Cellule stratégique
de Laurette ONKELINX,
Ministre des Affaires sociales
et de la Santé publique**

tél.: +32 (0)2 233 50 92
fax: +32 (0)2 230 10 67
personne de contact: Christophe Soil
e-mail: c.soil@lo.fgov.be

13 MARS 2008

Madame Irmgard Paulus
Présidente

Madame Suzanne Van Sull
Vice-présidente

Madame Eva Hambach
Vice-présidente

vos lettres du
vos références 21-02-2008

nos références LO/LB/CS/2155
date 7/03/2008

annexe(s)

DIRECTIE-GENERALE SOCIAAL BELEID
DIR. GEN. POLITIQUE SOCIALE

17-03-2008

suivi: 17/03/08 → M. Hake (P. Janssen)
et la copie K. Vlaenderen

Conseil supérieur des Volontaires
SPF Sécurité Sociale
Eurostation 2
Place Victor Horta 40
1060 Bruxelles

Objet: Fonctionnement du Conseil Supérieur des Volontaires

Madame la Présidente,
Mesdames les vice-présidentes,

J'ai bien reçu votre courrier du 21 avril 2008 concernant le fonctionnement du Conseil Supérieur des Volontaires et vous en remercie.

Je comprends les difficultés qui peuvent naître de l'inadéquation entre le champ d'interventions potentielles du Conseil et la réalité de ses moyens tels qu'ils ont été prévus dans l'arrêté du 2 octobre 2002.

Il faut toutefois noter que l'arrêté en question prévoit que le Conseil peut proposer aux différents Ministres de réaliser des études sur les matières qui concernent les volontaires dans le champ de leurs compétences. Il y a donc là une piste potentielle pour sortir du cadre budgétaire restrictif évoqué ci-dessus.

Pour le reste, les travaux budgétaires étant clôturés, il est difficile de corriger les choses pour l'année en cours mais je vous invite à me faire des propositions au moment où nous commencerons les travaux relatifs à l'élaboration du budget 2009.

Je vous prie de recevoir, Madame la Présidente, Mesdames les vice-présidentes, l'expression de ma très haute considération.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'L' and 'O' followed by a series of loops and a horizontal stroke.

Laurette Onkelinx
Ministre des Affaires Sociales et de la Santé Publique

Conseil supérieur des volontaires

Monsieur Didier Reynders

Ministre des Finances

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Concerne : Assurances Volontaires

Monsieur le Ministre,

Nous avons appris que le budget 2008 du Ministère des Finances ne reprend plus le montant de 1.000.000 d'euros que la Loterie Nationale allait verser pour l'assurance des volontaires. L'an dernier ce poste s'élevait à 850.000 euros avec une augmentation prévue pour 2008. Sans doute s'agit-il d'un oubli.

Nous vous remercions de veiller à cet apport vital pour les associations qui rencontrent par ce biais les obligations légales nouvelles que la loi sur le volontariat leur a imposées.

Veillez croire, Monsieur le Ministre, à l'assurance de notre haute considération.

Eva HAMBACH
Vice Présidente

Irmgard PAULUS
Présidente

Suzanne VAN SULL
Vice-Présidente

Conseil supérieur des volontaires

Monsieur Rudy Demotte,
Ministre-Président du Gouvernement
wallon

votre lettre du
vos références

nos références

annexe(s)

Objet : Assurances des Volontaires

Monsieur le Ministre-Président,

La loi sur le volontariat mise en place récemment rend obligatoire la conclusion d'assurances. Des initiatives ont été prises afin de soutenir les associations dans cette obligation, notamment en dégageant une partie du budget de la Loterie Nationale pour en assurer le financement.

Vous trouverez un document joint faisant l'état de la situation.

Nous nous permettons de vous adresser à vous pour 2 raisons :

- il y aurait lieu d'assurer la publicité de l'obligation d'assurance qui incombe aux organisations faisant appel à des volontaires. Les communes (et/ou provinces) devraient être conscientisées par rapport à cette mission (voir l'obligation qui leur incombe en vertu de l'article 6, § 4 de la loi relative aux droits des volontaires).
- le budget Loterie Nationale n'est pas garanti : si les montants ne sont pas inscrits au budget 2008 (décision non encore prise, selon réponse hier au Parlement du Ministre Reynders), des problèmes se poseront dès juin 2009...Le budget provenant de la Loterie Nationale a, depuis sa mise en œuvre en juillet 2007, déjà été utilisé par les provinces flamandes ; les provinces wallonnes de Namur, Luxembourg et Brabant wallon lancent également le projet.

La loi relative aux droits des volontaires se concrétise ainsi peu à peu ; le CSV y est attentif.
Les moyens alloués par le biais de la Loterie Nationale sont vitaux pour les associations.
Une bonne information l'est tout autant.
Nous vous remercions de l'intérêt accordé à la présente, et à travers celle-ci aux plus de
1.500.000 volontaires du pays.
Veuillez croire, Monsieur le Ministre, à l'assurance de notre haute considération.

Eva HAMBACH
Vice Présidente

Irmgard PAULUS
Présidente

Suzanne VAN SULL
Vice-Présidente

2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers: de algemene vergaderingen en de werkgroepen

2.1. De algemene vergaderingen

In 2008 kwam de Hoge Raad vier keer samen.

2.1.1. **Eerste algemene vergadering:**

- **Analyse van de problematiek “vreemdelingen en vrijwilligerswerk” (in aanwezigheid van een vertegenwoordigster van het Vlaams Minderhedencentrum”)**

Mevrouw **Tine Debosscher** van het Vlaams Minderhedencentrum geeft gedetailleerd het standpunt en de argumenten (uitgelegd in de tekst “Vrijwilligerswerk voor vreemdelingen, naar een duidelijk en werkbaar kader”) van het centrum weer die door een groot aantal Nederlandstalige organisaties worden ondersteund:

- * een wijziging van de geldende wetgeving zodat de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (BS van 21 mei 1999) niet van toepassing is op vreemdelingen die vrijwilligerswerk willen doen. De arbeidskaartreglementering heeft slechts één doel: het beschermen van de arbeidsmarkt, wat niets te maken heeft met het vrijwilligerswerk;
- * wat het recht van iedereen betreft om vrijwilligerswerk te doen, is elke bijkomende voorwaarde aan vrijwilligers onnodig: de huidige wet definieert duidelijk wat we onder een vrijwilliger moeten verstaan. Deze definitie volstaat om eventuele misbruiken van het vrijwilligerswerk te herkennen zodat fraude kan worden bestreden.
- * het artikel 9 § 2 wordt als volgt aangepast: *“Onder de voorwaarden in artikel 3 zijn de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers de uitvoeringsbesluiten ervan, niet van toepassing op het vrijwilligerswerk”*

De vergadering, die heel aandachtig heeft geluisterd naar deze uiteenzetting, ziet heel wat tegenstellingen en dubbelzinnigheden in deze materie: wat betekent de belofte om geen “heksenjacht” te ontketenen, wanneer de wetgeving niet wordt versoepeld? Men vraagt aan de vreemdelingen om zich te integreren, maar hoe moeten zij dit doen als zij zelfs geen vrijwilligerswerk mogen doen? De wetgeving verbiedt de vreemdeling immers om vrijwilligerswerk te doen. Er is ook de tegenstelling tussen de wetgeving over de bestuurders die de vreemdelingen niet belet om (vrijwillig) bestuurder te zijn, terwijl de vrijwilligerswetgeving niet toelaat dat deze zelfde vreemdelingen vrijwilligerswerk verrichten.

- **De budgettaire situatie**

Het gevraagde budget van 14.000 euro is aanvaard. Het is mogelijk dat een parlementaire vraag een positieve invloed heeft gehad.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Het gevraagde budget voor studies is echter geweigerd. Een aangehaald argument voor deze weigering: deze studies kunnen worden verricht door de studiedienst van de FOD....iets waar de HRV sceptisch tegenover staat:

- er werd al eens een studie over de "grijze zone" gevraagd maar dit werd nooit opgestart;
 - de al bestaande werkgroepen zijn zelf verplicht om hun secretariaat te verzekeren omdat de FOD Sociale Zekerheid weigert mensen ter beschikking te stellen voor deze taak.... Daaruit kan men besluiten dat er weinig hoop bestaat dat er iets zal bewegen op het vlak van de studies...
 - een uitnodiging aan de verantwoordelijke van de studiedienst om deel te nemen aan een vergadering van het Bureau van 8 april 2008 bleef onbeantwoord;
 - een tegenstelling tussen de benoeming, bij KB, van 4 leden van de HRV "*benoemd op basis van hun wetenschappelijke deskundigheid met betrekking tot vrijwilligers en vrijwilligerswerk*" en de afwezigheid van een budget die hun toelaat om meer efficiënt te werken.
- **Bekijken van de tekst van het memorandum over het vrijwilligerswerk**

De algemene vergadering bekijkt het voorstel van tekst (opgesteld door enkele Leden) en geeft enkele suggesties tot wijziging zodat politici worden wakker geschud:

- de noodzaak om het belang van het vrijwilligerswerk aan te tonen:
 - * **het "kwantitatief" belang:** +/- 1.600.000 vrijwilligers en 100.000 organisaties: de noodzaak om becijferde gegevens te vermelden: dit is wat de politieke wereld het best begrijpt! (bijvoorbeeld: het aantal vrijwilligers en organisaties, % van het BNP,....onbetwistbare cijfers van de NBB);
 - * **het "kwalitatief" belang:** zwaarwichtige argumenten: het vrijwilligerswerk en het verenigingsleven helpen mee aan het oplossen van de actuele problemen van de politieke wereld (de strijd tegen de werkloosheid en de armoede, tegen het analfabetisme, hulp zodat ouderen langer thuis kunnen blijven, de strijd tegen de zwaarlijvigheid van de jongeren via de sport, de integratie van vreemdelingen en marginalen, enz.,.....)
- als vergelijkingspunt: het weergeven van de cijfers die de financiële hulp aan vrijwilligerswerk in het buitenland weergeven;
- aantonen waar het actieterrein van de HRV ligt, gezien het bestaan van twee verschillende, sterk met elkaar verbonden niveaus: als er geen organisatie is, dan zijn er ook geen vrijwilligers actief, maar wat gebeurt als bepaalde organisaties geen vrijwilligers hebben?
- de noodzaak om de laatste alinea van het memorandum wat meer kracht en duidelijkheid te geven....

2.1.2. De tweede algemene vergadering:

- **Opvolging van de briefwisseling met verschillende ministers**

Het versturen van een memorandum en een activiteitenverslag werd gunstig onthaald want meerdere geadresseerden (zoals het Kabinet van de Minister van Werk en de heer Jean-Marc Delizée) hebben bijkomende exemplaren gevraagd.

- **Verslag van de werkgroep “verzekeringen”**

Eva Hambach, coördinatrice van de werkgroep “verzekeringen”, brengt verslag uit. De huidige prioriteit van de werkgroep ligt in het verspreiden van een vragenlijst met als bedoeling na te gaan welke problemen er zich stellen op het vlak van de verzekeringen.

Meerdere vragen handelen natuurlijk over de “specifieke verbondenheid” (ondermeer artikel 5 van de wet van 3 juli 2005) bestaande uit:

- langs de ene kant een feitelijke vereniging en
- langs de andere kant,
- ofwel een feitelijke vereniging die één of meerdere personen tewerkstelt die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst,
- ofwel een rechtspersoon,

dat het mogelijk maakt aan de bedoelde feitelijke vereniging om te worden beschouwd als een afdeling van een groter geheel.

Gedurende de volgende vergaderingen (waarvan de data nog niet zijn vastgelegd) zal de werkgroep ondermeer het volgende bestuderen:

- richtlijnen om antwoorden uit de vragen te kunnen filteren (vragen die op de te versturen en in te vullen vragenlijsten zullen figureren),
- de tekst, opgesteld door Prof. Claassens,
- de collectieve verzekering,
- de noodzaak voor de HRV om zich te laten horen wanneer het over deze problemen gaat maar dan wel zonder hetzelfde te doen op de verschillende beleidsniveaus (bijvoorbeeld op het federale niveau en het regionale niveau);
- het voorstel van de verzekeringen van Ethias in de Waalse provincies (dit document werd verspreid tijdens de vergadering)

- **Verslag van de werkgroep “onkostenvergoedingen”**

Marc Nederlandt (coördinator) van deze werkgroep, legt uit dat de drie vergaderingen van de werkgroep (waarbij men ook nog de vergadering met de fiscale administratie van 13 maart 2008 moet meetellen), aan het licht hebben gebracht dat er verschillende meningen zijn op bepaalde punten waardoor het dus moeilijk wordt om tot een consensus te komen.

Hij herinnert aan de drie belangrijke doelstellingen van de werkgroep:

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

a) onderzoeken hoe men kan antwoorden op de manifeste nood aan informatie over de vergoedingen. Minister Demotte had een brochure beloofd met uitleg in de drie nationale talen...maar deze belofte bleef dode letter.

b) het voorbereiden vóór 1 augustus 2008 van een advies in het kader van artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 die bepaalt dat: *Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalt, met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.*

c) onderzoeken hoe men kan antwoorden op de expliciete vraag, gesteld in artikel 12 van de hierboven vermelde wet die stelt dat *“De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.”*

Deze materie heeft zeker raakvlakken met de werkgroep “toepassingsgebied van de wet” die dit onderwerp zal bestuderen.

Na het lezen van de verklarende nota over het verloop van de activiteiten van de werkgroep over het stelsel van terugbetalingen van de kosten alsook over een ontwerp van advies, hebben de leden van de HRV een discussie rond de inhoud van het ontwerp van advies.

Iedereen is akkoord over het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk en de enorme nood aan informatie waarop zo vlug mogelijk een antwoord moet komen.

De meerderheid van de leden lijkt zich te verzetten tegen een verhoging of een vermenigvuldiging van de plafonds. Een meerderheid van de organisaties lijkt hiervoor niet geïnteresseerd en geeft eerder de voorkeur aan een terugbetaling van de reële kosten (met documenten om dit te rechtvaardigen) dan aan een systeem van forfaitaire terugbetaling waarbij de plafonds worden verhoogd.

Vraag: bij eventuele afwijkingen, moeten de aanvragen rechtstreeks ingediend worden bij de Minister of moeten zij eerst voor advies naar de HRV?

Opgelet: deze vragen voor afwijkingen met betrekking tot artikel 10 die worden ingediend in het kader van artikel 12 mogen niet verward worden met de vragen tot afwijkingen ingediend door organisaties voor bepaalde categorieën personen die kunnen worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005 (artikel 2, § 2) (die zullen worden ingediend in het kader van de verschillende artikelen van de wet van 3 juli 2005 (artikelen 3, 10 en 12)!

Bepaalde leden menen dat, om te vermijden dat de plafonds moeten verhoogd worden, het raadzaam is om het verbod van cumul tussen de twee systemen van terugbetaling van onkostenvergoeding te versoepelen.

Andere argumenten, naar voor geschoven door bepaalde leden van de HRV, voor een versoepeling van het verbod van cumul tussen de twee systemen van terugbetaling van onkostenvergoeding:

- bepaalde organisaties wensen gebruik te maken van één systeem van terugbetaling

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

voor al hun vrijwilligers terwijl vele vrijwilligers actief zijn in verschillende organisaties;

- de verplaatsingskosten (vooral voor bepaalde soorten activiteiten en in gebieden met een lage bevolkingsdichtheid) die een gedeelte vormen van de totaal te dragen kosten: de prijs van één enkele verplaatsing (bijvoorbeeld Oostende-Aarlen) overschrijdt het dagelijks forfait. Een vrijwilliger die kiest voor een kilometervergoeding (= terugbetaling van de reële kosten) mag dus geen forfaitaire kostenvergoeding aanvaarden terwijl bepaalde kosten (zoals bijvoorbeeld voor de inkt van de printer, de telefoon, de gsm, papier, enz) beter via een forfaitaire kostenvergoeding kunnen geregeld worden.
- bepaalde leden menen dat, als gevolg van de verhoging van de kosten van de brandstof, men:
 - * ofwel de plafonds moet verhogen,
 - * ofwel het verbod op de cumulatie versoepelen...

Enkele naar voor geschoven argumenten tegen een verhoging van de plafonds:

- het vrijwilligerswerk is per definitie gratis en dit moet ook zo blijven;
- de vrijwilligers die menen dat de plafonds niet hoog genoeg zijn kunnen kiezen voor het systeem van terugbetaling van de bewezen reële kosten;
- de RVA, de fiscus enz...zijn erg waakzaam opdat de forfaitaire onkostenvergoeding geen begin van een vergoeding zou worden;
- de wil om geen discriminatie te laten groeien tussen organisaties die het zich kunnen permitteren om onkostenvergoeding te betalen en anderen die dit niet kunnen...

Een van de naar voren gebrachte argumenten van diegenen die om een of andere wijze mogelijkheden (systemen) van vergoedingen wensen:

- * vermijden dat de personen die over de tijd maar niet over het geld (werklozen, jongeren, enz...) beschikken geen vrijwilliger kunnen zijn omdat de niet-terugbetaalde kosten te hoog zijn, waardoor er een nieuwe vorm van discriminatie zou ontstaan...

2.1.3. De derde algemene vergadering

- **Advies van de Raad over “de onkostenvergoedingen”**

Na een geanimeerde discussie, waarbij de Leden hun verschillende standpunten weergeven (ondermeer over de mogelijkheid om specifieke modaliteiten van onkosten voor “uitzonderlijke verplaatsingen” te voorzien, de noodzaak om de zaken niet te ingewikkeld te maken, enz...) worden de Leden gevraagd via handopsteking te stemmen.

De tekst, verstuurd aan de Leden per mail vóór de vergadering, wordt goedgekeurd met een zeer grote meerderheid, mits het aanbrengen van enkele aanwijzingen.

- **Het functioneren van de werkgroepen**

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

De Voorzitster, Irmgard Paulus, herinnert aan de volgende punten van het Huishoudelijk Reglement:

Art. 11.

De Raad kan werkgroepen oprichten, waaraan hij het voorbereidend onderzoek van bepaalde problemen toevertrouwt. Deze werkgroepen zijn open voor zowel effectieve leden, plaatsvervangende leden en deskundigen. De leden van de werkgroep kiezen onder elkaar een coördinator en een rapporteur.

Opmerkingen

§ 2: De deelname van de externe leden is dus niet expliciet opgenomen in het Huishoudelijk Reglement.

Voor een goede werking van de werkgroepen is het wenselijk dat de deelname van externe leden mogelijk blijft, op voorwaarde dat hun aantal niet hoger ligt dan de deelnemers geciteerd in § 2 van artikel 11.

§ 3: De Voorzitster dringt aan op het respecteren van het volgende: het is praktisch onmogelijk om tegelijk de debatten te leiden en ook nota te nemen (voor het opstellen van een verslag).

Art. 12.

De uitnodigingen en de notulen van de werkgroepvergaderingen worden gezonden aan zowel de leden van de werkgroep als aan het secretariaat en aan de leden van de Raad die geen deel uitmaken van de werkgroep.

Opmerkingen: Het lijkt erop dat dit punt niet altijd werd gerespecteerd....maar, voor een goede werking van de Raad in zijn geheel, is het noodzakelijk dat alle personen, vermeld in artikel 12, alle documenten ontvangen en dit ongeveer één week vóór de volgende vergadering.

- **Opvolging van de vraag voor een studie over het vrijwilligerswerk in België**

Ondanks zijn hoge kost is deze studie onontbeerlijk.

Het is daarom nodig om de procedure, zoals voorzien in de wetgeving¹, op te starten. Wanneer dit niet gebeurt, zou het bedrag voor deze studie wel eens kunnen worden afgetrokken van middelen, bedoeld voor het werkveld.

Een werkgroep zal worden opgericht om de verschillende punten die in het lastenboek zullen staan, te verduidelijken en te structureren zodat er een gunning van een overheidsopdracht kan gebeuren.

¹ Artikel 7 van het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (BS van 4 oktober 2002) stelt dat " *de kosten van eventuele studies worden ten laste gelegd van de begroting of begrotingen van het ministerie of ministeries van de minister of ministers die bevoegd zijn voor de materie die het voorwerp uitmaakt van de studie. Voor dergelijke studies dient de Raad het voorafgaand akkoord te krijgen van deze minister of ministers*"

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

- **Opvolging van het advies over “het vrijwilligerswerk en vreemdelingen”**

Naar aanleiding van het advies aan Joëlle Milquet, Minister van Werk en Gelijke Kansen van 6 mei 2008, wil haar kabinet een ontmoeting met een delegatie van de HRV om deze problematiek te onderzoeken. De verschillende deelnemers zullen hun agenda bekijken om een datum af te spreken.

- **Opvolging van andere briefwisseling**

- * **Didier Reynders**, Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën heeft laten weten dat hij het memorandum goed heeft ontvangen.

- * **Yves Leterme**, Eerste Minister, heeft wat meer uitgebreid op ons schrijven geantwoord.

2.1.4. De vierde algemene vergadering

- **Uiteenzetting van de Heer Markus Held (Europees Centrum Vrijwilligerswerk) over het onderwerp “2011, Europees jaar voor het vrijwilligerswerk?” en het Belgisch Voorzitterschap van de EU in 2010**

De heer Markus Held, directeur van het Europees Centrum Vrijwilligerswerk, schetst uitgebreid de werking van het Centrum Europees Vrijwilligerswerk (www.cev.be): dit centrum bestaat uit 67 organisaties in Europa. Zij heeft twee grote doelstellingen, namelijk:

- Een forum zijn om ideeën, projecten, eventuele mislukkingen, good practices,... uit te wisselen tussen de verschillende organisaties; Daarom worden er ook regelmatig conferenties georganiseerd, bijvoorbeeld over de economische waarde van het vrijwilligerswerk in Slovenië.
- Het vrijwilligerswerk en de vrijwilligers een krachtige stem op Europees niveau geven.

Zowel 2010 als 2011 zijn heel belangrijke jaren voor het vrijwilligerswerk op Europees vlak:

- * **2011: Europees Jaar voor het Vrijwilligerswerk?**

De Europese Commissie wil zich slechts uitspreken over de mogelijkheid om een Jaar voor het Vrijwilligerswerk op Europees vlak te organiseren na de verkiezingen van 2009. Daardoor dreigt alles wat op de lange baan te worden geschoven, waardoor er een kans bestaat dat dit Europees jaar er dan toch niet komt.

2011 is ook de tiende verjaardag van het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger, uitgeroepen door de Verenigde Naties. Daarover werd op de Algemene Vergadering in september gepraat: de Verenigde Naties rekenen erop dat de Europese Unie voor deze verjaardag wel iets bijzonders zal organiseren.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Conclusie: De HRV zal een brief schrijven naar de verschillende bevoegde ministers van de verschillende beleidsniveaus (federaal en regionaal) zodat er op Europees vlak druk kan worden uitgeoefend om alsnog dit Europees Jaar voor Vrijwilligerswerk te organiseren. Hiervoor zal de Raad een beroep doen op de typeteksten waarover het Europees Centrum Vrijwilligerswerk beschikt.

Ook verschillende overkoepelende organisaties uit de gemeenschappen (zoals het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, het Punt, Plate-forme Francophone du Volontariat, ...) zullen aan hun respectievelijke ministers een brief schrijven om deze beleidspersonen warm te maken voor dit initiatief.

2010: de mogelijkheid tot het organiseren van een algemene vergadering van het Europees Centrum Vrijwilligerswerk in België

In 2010 is België Voorzitter van de Europese Unie en dat is het moment om in de tweede helft van dat jaar een grote conferentie te organiseren in Brussel (+/- 250 personen). Het is wel nodig dat de verschillende overheden in ons land worden zo vlug mogelijk worden gemobiliseerd en op de hoogte worden gesteld van dit belangrijk gebeuren.

Er kan ook worden nagedacht over welke thema's aan bod kunnen komen op een dergelijke conferentie, bijvoorbeeld over de specifieke situatie van het vrijwilligerswerk in België (dit komt hoe dan ook ter sprake op deze conferentie), de promotie van het vrijwilligerswerk bij jongeren, in het onderwijs, bij ouderen, bij werkzoekenden,...Ter informatie: op Europees vlak bestaat er regelmatig overleg tussen de beleidsmakers over vrijwilligerswerk bij jongeren.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers zal voor deze conferentie alvast een aantal ideeën aanbrengen.

De Voorzitster bedankt de Heer Markus Held voor zijn heldere en boeiende uiteenzetting.

- **Statuut van de personen die zowel vrijwilliger als bestuurder zijn in een organisatie**

Deskundige Davagle schetst kort de problematiek van de bestuurder die zowel actief is als onbezoldigde bestuurder en als vrijwilliger. Daarbij geeft hij zijn visie en ontstaat er een boeiende discussie over dit onderwerp met de leden, waarbij ondermeer de volgende vragen en bemerkingen aan bod komen:

- terwijl in de definitie van de vrijwilliger – alhoewel de vrijwilliger toch ook verplichtingen heeft - juist de klemtoon op het vrijwillige karakter van vrijwilligerswerk ligt, heeft de bestuurder toch een aantal verplichtingen en verantwoordelijkheden;
- uit de parlementaire voorbereidingen blijkt dat de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers ook van toepassing is op de onbezoldigde bestuurders;
- artikel 5 van de vrijwilligerswet sluit de bestuurder niet uit, maar voorziet niet in de immuniteit voor de verantwoordelijkheden als bestuurder. De bestuurder heeft in een organisatie vaak verschillende "petjes", hij is zowel actief als vrijwilliger en als bestuurder. Soms is het verschil tussen het werk van de bestuurder en de activiteiten als vrijwilliger in een organisatie duidelijk, soms is dit moeilijk te onderscheiden...
- de bestuurder is vrijwilliger maar verliest hij dit statuut als het om de verzekeringen gaat?
- de aansprakelijkheid van de bestuurder zou niet mogen beperkt worden door de vrijwilligerswet.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

- In sommige organisaties kan je enkel bestuurder worden als je ook vrijwilliger bent, bij andere organisaties mogen vrijwilligers geen bestuurderstaken doen.
- Er is een verschil tussen organisaties die enkel met vrijwilligers werken en grote entiteiten: de eerstgenoemden zouden moeten kunnen genieten van de volledige bescherming die de vrijwilligerswet biedt.

Het is aangewezen om al deze punten met betrekking tot de bestuurders-vrijwilligers te bespreken in de werkgroep "toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers". Mogelijke kandidaten voor de functie van coördinator kunnen zich melden bij de Voorzitster.

Bij deze werkgroep kunnen het best ook juristen worden betrokken, maar dan wel personen:

- die voeling hebben met het vrijwilligerswerk;
 - die een interpretatie kunnen ontwikkelen waarbij de vrijwilliger-bestuurder de nodige bescherming krijgt.
- **Het heractiveren van de bestaande werkgroepen, het eventueel oprichten van nieuwe groepen, in het bijzonder over "toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005" en "tijdskrediet" – oproep voor kandidaten-coördinatoren**

Zowel de werkgroep "verzekeringen" (onder voorzitterschap van Eva Hambach) als de werkgroep "vergoedingen" (onder co-voorzitterschap van Marc Nederlandt en Eric De Wasch) (zullen) worden heropgestart. Zoals hierboven gesteld, zal ook de werkgroep "toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005" worden heropgestart. Er kan ook begonnen worden met een werkgroep "tijdskrediet".

Ook hier is het belangrijk om deskundigen en juristen uit te nodigen in deze werkgroepen, zodat de nodige kennis en expertise aanwezig is om gefundeerde adviezen te kunnen geven. Men moet er echter over waken dat zij vooral interpretaties ontwikkelen die vrijwilligersvriendelijk zijn.

- **Aanbesteding in het kader van het opstellen van de voorziene studie over het vrijwilligerswerk**

Het Directie-generaal Beleidsondersteuning van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid voorziet in een studie in 2009 over het vrijwilligerswerk. In oktober 2008 zal er een lastenboek worden opgesteld en de Hoge Raad mag hierover advies geven. Daarom worden de leden opgeroepen om op korte termijn deel te nemen aan een vergadering om ideeën rond deze studie op papier te zetten.

- De vergadering werd beëindigd met:
 - a. een verslag van het onderhoud van leden van de HRV met vertegenwoordigers van de kabinetten van respectievelijk de ministers van Werk en Sociale Zaken;
 - b. de voortgang in het aanvragen van een studie over het vrijwilligerswerk bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

2.2. De Werkgroepen

Het Huishoudelijk Reglement voorziet dat de Raad werkgroepen kan oprichten, waaraan hij voorbereidend onderzoek van bepaalde problemen toevertrouwt.¹

Zij zijn open voor zowel effectieve leden, plaatsvervangende leden en deskundigen van de HRV, alsook externe deskundigen (naargelang de voorliggende problematiek).

In 2008 werden twee werkgroepen Verzekeringen en Vergoedingen gecreëerd die belast waren met het analyseren van de aan hen toevertrouwde onderwerpen.

De leden kregen na iedere vergadering van een werkgroep een gedetailleerd verslag toegestuurd. De werkgroepen houden zich voornamelijk bezig met het opstellen van de ontwerpen van de verschillende adviezen, waarvan deze over de vergoedingen werd afgewerkt en voorgelegd op de algemene vergadering van 2 juli.

2.2.1. De werkgroep verzekeringen (onder voorzitterschap van Eva Hambach)

In het kader van een vraag van de Minister van Sociale Zaken¹ heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers de werkgroep verzekeringen heropgestart. De werkgroep verzekeringen bestond uit leden van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, waaraan een aantal organisaties toegevoegd werden die omwille van hun eigen belangstelling en/of expertise een bijdrage aan de discussies konden leveren. Voor de voorbereiding, de inhoudelijke discussie tijdens en de opvolging van de vergadering, werd beroep gedaan op een expert verzekeringsrecht, prof. Hubert Claassens.

De werkgroep vergaderde vijf keer in het jaar 2008. De werkzaamheden van de werkgroep werden toegelicht tijdens de plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Tijdens de werkgroepvergaderingen bleek al spoedig dat de werkgroep zich best niet louter zou uitlaten over de verzekeringsregeling in de vrijwilligerswet en de initiatieven die opgezet werden om organisaties (financieel) te ondersteunen inzake verzekeringen. Omwille van de complexiteit van het thema is de werkgroep zo vrij geweest ook de aansprakelijkheidsregeling (artikel 5 van de vrijwilligerswet) in beschouwing te nemen, alsook een inventaris op te stellen van weerkerende knelpunten en interpretatieproblemen m.b.t. de aansprakelijkheids- en verzekeringsregeling.

Het uiteindelijke advies omtrent Vrijwilligerswerk en Verzekeringen is op de plenaire vergadering van maart 2009 afgewerkt en goedgekeurd.

2.2.2. De werkgroep onkostenvergoedingen (onder voorzitterschap van Marc Nederlandt en Eric De Wasch)

De wet van 3 juli 2005 voorziet in artikel 10 na twee jaar een evaluatie van de voorziene vergoedingen (te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de wet) met voorafgaand gevraagd advies aan de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

¹ Artikel 6, 2° van het koninklijk besluit van 2 oktober 2002 tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers (B.S. 4 oktober 2002)

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Daarom werd er begin 2008 een werkgroep opgericht. Zij bestond uit leden van de Raad. Over dit onderwerp was er binnen de federaties en verenigingen van de vele sectoren nog ten gronde gedebatteerd. De meerderheid van hen waren tevreden over het systeem zoals voorzien in artikel 10. Enkelen wensten niettemin een verhoging van de forfaitaire vergoedingen in het kader van artikel 12 en hadden zelfs een vraag hierover ingediend. De geraadpleegde fiscale administratie was geen voorstander van een wijziging van het systeem.

Na lange discussies, besliste de werkgroep om een advies neer te leggen die het huidige systeem zou behouden maar met de mogelijkheid om de terugbetaling van de vervoerskosten te cumuleren met de bedragen van de forfaitaire vergoedingen. Er dient ook worden opgemerkt dat de Raad zou moeten worden geconsulteerd als er een aanvraag tot verhoging van het forfaitaire bedrag komt zoals voorzien in artikel 10.

Conclusies

In 2008 legde de Hoge Raad voor Vrijwilligers opnieuw een grote nadruk op de beleidsbeïnvloeding, en het –in de mate van het mogelijke- verzamelen van relevante informatie omtrent het vrijwilligerswerk in België.

Voor het eerst werd er een Memorandum opgesteld, dat positief onthaald werd in de politieke wereld. Echter, als we de balans opmaken van welke concrete acties uit het Memorandum werden opgenomen door de beleidsmakers, is de balans minder positief te noemen. We kunnen niet anders dan vaststellen dat de middelen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers nog té beperkt zijn en blijven om haar 4 wettelijk vastgelegde basisfuncties te vervullen.

Het beloofde globale en omvattende onderzoek omtrent de status van het vrijwilligerswerk in België, werd niet gerealiseerd.

De uitbreiding van de slagkracht werd in 2008 niet gerealiseerd. Een lichtpunt was dat er een (bescheiden) uitbreiding van de middelen voor het volgende werkjaar werd toegezegd.

Toch heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers zich hierdoor niet laten ontmoedigen, want wat betreft de ‘productie’ van adviezen, het creëren van werkgroepen, het zoeken naar consensus binnen de Hoge Raad voor Vrijwilligers, kan met overtuiging gesteld worden dat 2008 een vruchtbaar jaar was.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft een advies afgeleverd met betrekking tot de toegang tot het vrijwilligerswerk voor vreemdelingen. Vanzelfsprekend bleef de Hoge Raad voor Vrijwilligers haar uitgangsprincipe, namelijk dat vrijwilligerswerk voor iedereen toegankelijk moet zijn, trouw. We pleit(t)en voor een degelijke regeling, doch aanvaard(d)en extra controle- en sanctiemechanismen niet.

Eind 2008 is de kwestie spijtig nog niet geregeld.

Meer succes boekte de Hoge Raad voor Vrijwilligers met betrekking tot het advies omtrent de ‘kostenvergoeding’. In een voorzichtige evenwichtsoefening heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers daarin verschillende aanbevelingen geformuleerd, die goed onthaald werden. Deze tekst schrijvende, weten we dat de flexibele regeling inzake vergoeding van vervoerskosten (of de zogenaamde derde pijler) gerealiseerd werd. Andere aanbevelingen uit het advies dienen verder opgevolgd te worden.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers heeft ongetwijfeld ook een cruciale rol gespeeld, samen met de partners op het terrein, voor het behoud van de Collectieve verzekering, die gefinancierd wordt door de Nationale Loterij en door de provincies gratis aangeboden wordt aan de organisaties die met vrijwilligers werken.

Gezien de complexiteit van de materie ‘verzekeringen’, werd in 2008 een werkgroep verzekeringen opgestart, die opnieuw op grote bijval kon rekenen en waarvan de resultaten opgetekend zullen worden in 2009.

In het activiteitenverslag is te lezen dat de Hoge Raad voor Vrijwilligers het Europees netwerk voor Vrijwilligerswerk (CEV) uitnodigde. Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers en heel het

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

werkveld vrijwilligers staan er immers een aantal belangrijke zaken op het programma; enerzijds het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Unie tijdens hetwelk België zal optreden als 'gastland' voor de Algemene Vergadering (met daaraan gekoppeld een inhoudelijke conferentie) van het CEV ; anderzijds het feit dat het Europees Jaar Vrijwilligerswerk 2011 een feit is.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers kan en dient hierbij een rol te vervullen. Daarvoor zijn echter bijkomende financiële middelen nodig.

In het werkjaar 2008 valt immers steeds weer op dat heel wat realisaties van de Hoge Raad voor Vrijwilligers tot stand gekomen zijn dankzij de inzet van alle partners. Het secretariaat van de Hoge Raad voor Vrijwilligers werkt in stilte maar met volle gedrevenheid, ervoor zorgend dat op administratief en logistiek vlak alles op rolletjes verloopt. De Hoge Raad voor Vrijwilligers kan deze inbreng ten zeerste waarderen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers is bovendien een geschikt forum voor uitwisseling tussen verschillende sectoren, over de taalgrenzen heen. Het feit dat de Hoge Raad voor Vrijwilligers telkens weer in staat is consensus te bereiken, overeenstemming vindt m.b.t. voorgedragen adviezen, heeft te maken met de bereidheid van iedereen om te overleggen, de inzet van alle leden en de rol van de voorzitter.

De uiteindelijke balans voor het werkjaar 2008 is niet slecht. Er zijn zaken gerealiseerd, maar in het volgend werkjaar zal er nog pro-actiever gewerkt moeten worden. We hopen dat de beleidsmakers ons in deze taak zullen ondersteunen, door de positie van de Hoge Raad voor Vrijwilligers te erkennen bij het indienen van wetsontwerpen en -voorstellen, en om mee te zoeken naar een tastbare uitbreiding van de financiële middelen.

Want, hoewel 'geld' niet gelukkig maakt, vooral niet in het vrijwilligerswerk, is het wel een wezenlijke vereiste om de werking van de Hoge Raad voor Vrijwilligers ernstig te nemen.

Eva Hambach
Ondervoorzitter

BIJLAGE 1: De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (bijgewerkt tot 19/05/2009)

3 juli 2005: Wet betreffende de rechten van vrijwilligers
(versie, geactualiseerd tot 19/05/2009)

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. § 1. Deze wet regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de vrijwilliger zijn hoofdverblijfplaats heeft in België, en onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk wordt verricht.

§ 2. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde categorieën van personen van het toepassingsgebied van deze wet uitsluiten.

HOOFDSTUK II. - Definities.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° vrijwilligerswerk : elke activiteit :

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

2° vrijwilliger : elke natuurlijke persoon die een in 1° bedoelde activiteit verricht;

3° organisatie : elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winst oogmerk die werkt met vrijwilligers (, waarbij onder feitelijke vereniging wordt verstaan elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging); <W 2006-07-19/39, art. 2, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

4° (...) <W 2006-07-19/39, art. 2, 2°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

HOOFDSTUK III. - (De informatieplicht). <W 2006-07-19/39, art. 3, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 4. <W 2006-07-19/39, art. 4, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Alvorens de activiteit van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang neemt, informeert de organisatie hem minstens over :

- a) de onbaatzuchtige doelstelling en het juridisch statuut van de organisatie; indien het gaat om een feitelijke vereniging, de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;
- b) het in artikel 6, § 1, bedoelde verzekeringscontract dat de organisatie gesloten heeft voor vrijwilligerswerk; indien het gaat om een organisatie die niet burgerlijk aansprakelijk is als bedoeld in artikel 5 voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, de toepasselijke aansprakelijkheidsregeling voor schade die de vrijwilliger veroorzaakt, en de eventuele dekking van deze aansprakelijkheid door middel van een verzekeringscontract;
- c) de eventuele dekking, door middel van een verzekeringscontract, van andere aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's en, in voorkomend geval, van welke risico's;
- d) de eventuele betaling van een vergoeding voor vrijwilligerswerk en, in voorkomend geval, de aard van deze vergoeding en de gevallen waarin ze wordt betaald;
- e) de mogelijkheid dat hij kennis krijgt van geheimen waarop artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing is.

De in het eerste lid bedoelde informatie kan verstrekt worden op welke wijze ook. De bewijslast berust bij de organisatie.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

HOOFDSTUK IV. - Aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de organisatie.

Art. 5. <W 2006-07-19/39, art. 5, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007> Behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de vrijwilliger, is deze, behalve als het om schade gaat die hij zichzelf toebrengt, niet burgerlijk aansprakelijk voor de schade die hij veroorzaakt bij het verrichten van vrijwilligerswerk, ingericht door een in artikel 3, 3° bedoelde feitelijke vereniging die één of meer personen tewerkstelt die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, door een in artikel 3, 3° bedoelde rechtspersoon, of door een feitelijke vereniging die op grond van haar specifieke verbondenheid hetzij met de voormelde feitelijke vereniging, hetzij met de voormelde rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling daarvan. Voor deze schade zijn respectievelijk de feitelijke vereniging, de rechtspersoon of de organisatie waarvan de feitelijke vereniging een afdeling vormt, burgerlijk aansprakelijk.

Op straffe van nietigheid mag van de bij het eerste lid bepaalde aansprakelijkheid niet afgeweken worden in het nadeel van de vrijwilliger.

HOOFDSTUK V. - Verzekering vrijwilligerswerk.

Art. 6.§ 1. (De organisaties die krachtens artikel 5 burgerlijk aansprakelijk zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk een verzekeringscontract, dat ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie dekt, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden tot :

1° de lichamelijke schade die geleden is door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk (of tijdens de verplaatsingen die in het kader daarvan worden gedaan en tot de ziekten die zijn opgelopen als gevolg van het vrijwilligerswerk); <W 2005-12-27/31, art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

2° de rechtsbijstand voor de onder § 1, (...) en § 2, 1°, genoemde risico's. <W 2005-12-27/31, art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

§ 3. De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de minimumgarantievoorwaarden vast van de [verplichte] verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk [¹ evenals de minimumgarantievoorwaarden wanneer hij de verzekeringscontracten voorzien in § 1 uitbreidt krachtens § 2]¹. <W 2006-07-19/39, art. 6, 3°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 4. De gemeenten en provincies informeren de organisaties over de verzekeringsplicht.

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad nadere regels vaststellen ter uitvoering van deze paragraaf.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 4°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 5. Aan de organisaties wordt de mogelijkheid geboden zich, tegen betaling van een premie, aan te sluiten bij een collectieve polis die voldoet aan de in § 3 bedoelde voorwaarden.

De Koning bepaalt daartoe de voorwaarden en nadere regels bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 5°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(1)<W 2009-05-06/03, art. 61, 005; Inwerkingtreding : 29-05-2009>

Art. 7. In artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1) het 1° wordt aangevuld als volgt : " deze uitsluiting is evenmin van toepassing op de door artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers verplicht gestelde verzekering voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid ";

2) het 4° wordt opgeheven.

Art. 8. Vrijwilligerswerk door (...) wordt geacht verricht te worden in het privé-leven zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven. <W 2006-07-19/39, art. 7, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 8bis. <ingevoegd bij W 2006-07-19/39, art. 8; ED : 01-01-2007> In artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen worden de woorden " en van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, " vervangen door de woorden ", van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de organisatie die bovengenoemde personen inzet als vrijwilligers, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

HOOFDSTUK VI. - Arbeidsrecht.

Art. 9. § 1. (...) <W 2006-07-19/39, art. 9, 004 ; ED : 01-08-2006>

§ 2. Onder de voorwaarden die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de uitvoeringsbesluiten ervan niet van toepassing op het vrijwilligerswerk.

HOOFDSTUK VII. - Vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Art. 10. Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro per dag (...) en 991,57 euro per jaar. De in de vorige zin bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en variëren zoals bepaald bij de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld. <W 2006-07-19/39, art. 10, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalt, met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.

[Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van een of meerdere organisatie(s) ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie(s) gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel van de federale overheidsdiensten.] <W 2005-12-27/31, art. 138, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

[¹ De forfaitaire en reële kostenvergoedingen mogen in hoofde van de vrijwilliger niet gecombineerd worden.

Een combinatie van de forfaitaire kostenvergoeding met een terugbetaling van de reële vervoerskosten is echter mogelijk voor maximaal 2000 kilometer per jaar per vrijwilliger.

Wat betreft het gebruik van de eigen wagen, worden de reële vervoerskosten vastgesteld overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende de algemene regeling inzake reiskosten. De reële vervoerskosten door het gebruik van de eigen fiets, worden vastgesteld overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 20 april 1999 houdende toekenning van een vergoeding voor het gebruik van de fiets aan de personeelsleden van sommige overheidsdiensten. Het totaal uitgekeerd jaarlijks bedrag ter vergoeding van het gebruik van openbaar vervoer, de eigen wagen of fiets mag maximaal 2000 maal de kilometervergoeding bedoeld in artikel 13 van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten bedragen.]¹

(1) <W 2009-05-06/03, art. 62, 005; Inwerkingtreding : 29-05-2009>

Art. 11. Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

Art. 12. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.

HOOFDSTUK VIII. - Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers.

Afdeling I. - Werklozen.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Art. 13. Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk uitoefenen, op voorwaarde dat hij dit vooraf en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen, verbieden, of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken, indien hij aantoonst :

1° dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet;

2° dat de activiteit, gezien de aard, de omvang en de frequentie ervan of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;

3° dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze zou verminderen.

Indien binnen twee weken na de ontvangst van een volledige aangifte geen beslissing genomen is, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn. Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, genomen buiten deze termijn, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De Koning bepaalt :

1° de nadere regels voor de aangifteprocedure en voor de procedure die toepasselijk is indien de directeur de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen verbiedt;

2° onder welke voorwaarden de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening vrijstelling van aangifte van bepaalde activiteiten kan verlenen, inzonderheid indien in het algemeen kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk;

3° onder welke voorwaarden de afwezigheid van een voorafgaande aangifte niet leidt tot het verlies van uitkeringen.

Afdeling II. - Bruggepensioneerden.

Art. 14. De in artikel 13 bedoelde regeling geldt eveneens voor de bruggepensioneerden en de halftijds bruggepensioneerden, behoudens de afwijkingen die door de Koning vastgesteld zijn op grond van hun specifiek statuut.

Afdeling III. - Arbeidsongeschikten.

Art. 15. In artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

" Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene. "

Afdeling IV. - Leefloon.

Art. 16. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op het leefloon.

Afdeling V. - Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Art. 17. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Afdeling VI. - Gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Art. 18. <W 2005-12-27/31, art. 139, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 december 1969, bij de wet van 29 december 1990 en bij de wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt :

" 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk als bedoeld in artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers ".

Afdeling VII. - Gezinsbijslagen.

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

Art. 19. In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij de wet van 29 april 1996, wordt een § 6 ingevoegd, luidende :

" § 6. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van voormelde wet worden niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering, voorzover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van dezelfde wet. "

Art. 20. In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van een gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000 en 24 december 2002, wordt, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

" Wanneer het kind een vergoeding geniet als bedoeld in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag. "

Art. 21. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag.

HOOFDSTUK IX. - Slotbepalingen.

Art. 22. § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn, met betrekking tot de bepalingen van deze wet bijkomende voorwaarden opleggen.

In de in het vorige lid bedoelde gevallen kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het werken met vrijwilligers zoals bedoeld in deze wet afhankelijk maken van een voorafgaande machtiging van de minister die bevoegd is voor Sociale zaken.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop nagegaan wordt of de activiteiten die door een vrijwilliger uitgeoefend worden, beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 3. De Koning wijst de ambtenaren aan die ermee belast worden toe te zien op de naleving van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 23. De Koning kan de bepalingen die door artikel 7 worden gewijzigd, opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen.

Art. 24. <W 2006-03-07/37, art. 2, 003; Inwerkingtreding : 01-02-2006> Deze wet treedt in werking op 1 augustus 2006 (, met uitzondering van de artikelen 5, 6 en 8bis, die in werking treden op 1 januari 2007). <W 2006-07-19/39, art. 11, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 3 juli 2005.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken, en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

De Minister van Werk,

Mevr F. VANDEN BOSSCHE

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX.

BIJLAGE 2: SAMENSTELLING VAN DE HRV

EFFECTIEVE FRANSTALIGE LEDEN

Le Secrétariat Général de l'Enseignement Catholique

Le Conseil de la Jeunesse d'Expression Française

L'Union Nationale des Mutualités Socialistes

La Fédération des Centres de Service Social

L'Association Interfédérale du Sport Francophone

L'Association des Centres culturels de la Communauté française de Belgique

Caritas

L'Alliance Nationale des Mutualités Chrétiennes

Les Amis de la Fagne

La Ligue des Familles

PLAATSVERVANGENDE FRANSTALIGE LEDEN

Présence et Action Culturelles

La Coordination des Associations de Seniors

La Croix Rouge de Belgique

L'Association des Maisons d'Accueil et des Services d'Aides aux Sans Abri

La Fédération Multisports Adaptés

Le Conseil de la Jeunesse Catholique

Le Centre d'Action Laïque

Inter-environnement Wallonie

L'Association pour le Volontariat

Le Centre National de coopération au Développement

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

EFFECTIEVE NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Vlaams secretariaat Katholiek Onderwijs
Ouderen Overleg Komitee
Vlaams Welzijnsverbond
Vlaamse Sportfederatie
Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
Rode Kruis Vlaanderen
Bond Zonder Naam
Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk
Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten
Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen

PLAATSVERVANGENDE NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Vlaamse Jeugdraad
Vlaams Patiëntenplatform
Pluralistisch Overleg Welzijnswerk
Forum voor Amateurkunsten
Vlaamse Noord-Zuidbeweging 11.11.11
Vlaams-Nederlandse Imkersfederatie
Gezinsbond
Solidariteit voor het Gezin

EFFECTIEF DUITSTALIG LID

Landfrauenverband

PLAATSVERVANGEND DUITSTALIG LID

Rotes Kreuz

Activiteitenverslag van de Hoge Raad voor Vrijwilligers 2008

DESKUNDIGEN

Jacques DEFOURNY

Georges LIENARD/Michel DAVAGLE

Steven BOUCKAERT

Dominique VERTE

NIET-WETENSCHAPPELIJKE DESKUNDIGE

Raf DE ZUTTER

HOGHE RAAD VOOR VRIJWILLIGERS

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 100

1000 Brussel

Tel. 02 528 64 68

Fax. 02 528 69 77

E-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Website <http://www.socialsecurity.fgov.be>